

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/23-01/40

URBROJ: 354-02/10-23-13

Zagreb, 23. veljače 2023.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednice te Danijele Antolković i Alice Brandt, članica, povodom žalbe žalitelja Man Industries India Limited, Mumbai, Indija, kojeg zastupa po punomoći Tamara Sardelić, odvjetnica iz odvjetničkog društva Jelić, Čavlina Zrinščak i Sardelić d.o.o., Zagreb, na Odluku o odabiru, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0040331, predmet nabave: nabava čeličnih plinovodnih cijevi za MP Zlobin-Bosiljevo DN 800-100, PN-I-581-22-DT, naručitelja Plinacro d.o.o., Zagreb, OIB: 69401829750, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Odbija se prijedlog žalitelja Man Industries India Limited, Mumbai, Indija za održavanjem usmene rasprave.
2. Odbija se žalba žalitelja Man Industries India Limited, Mumbai, Indija, kao neosnovana.
3. Odbija se zahtjev žalitelja Man Industries India Limited, Mumbai, Indija, za naknadom troškova žalbenog postupka kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Plinacro d.o.o., Zagreb, objavio je dana 17. listopada 2023. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje i dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0040331, predmet nabave: nabava čeličnih plinovodnih cijevi za MP Zlobin-Bosiljevo DN 800-100, PN-I-581-22-DT. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda prema slijedećim kriterijima: Cijena ponude 80 bodova; Kvaliteta - tehnička osposobljenost (Mogućnosti digitalnog zapisa parametara zavarivanja tijekom proizvodnje, tolerancije promjera krajeva

cijevi i kut nagiba stroja za izrezivanje završetka polietilenske zaštite cijevi) 20 bodova.

U navedenom postupku javne nabave zaprimljene su dvije ponude. U postupku pregleda i ocjene ponuda naručitelj je jednu ponudu ocijenio kao valjanu te je dana 17. siječnja 2023. donio Odluku o odabiru br. PN-I-581/22-DT (objavljena u EOJN RH 17. siječnja 2023.) kojom je odabrao ponudu ponuditelja Umran Celik Boru Sanayii A.S., Istanbul, Turska, nacionalni identifikacijski broj:129080.

Nezadovoljan navedenom odlukom o odabiru žalbu je 27. siječnja 2023. izjavio ponuditelj Man Industries India Limited, Mumbai, Indija. Žalitelj u žalbi u bitnom osporava razloge za odbijanje svoje ponude i valjanost odabrane ponude, odnosno osporava zakonitost postupka pregleda i ocjene ponuda. Žalbenim zahtjevom predlaže da se poništi odluka o odabiru te zahtijeva naknadu troškova žalbenog postupka. Žalitelj je žalbu uredio podneskom koji je kod ovog tijela zaprimljen 8. veljače 2023.

Naručitelj u odgovoru na žalbu osporava postojanje pravnog interesa na strani žalitelja kao procesne pretpostavke za izjavljivanje žalbe, a podredno osporava osnovanost žalbenih navoda u cijelosti. Predlaže odbaciti žalbu zbog nepostojanja pravnog interesa, podredno odbiti žalbu kao i zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovane.

Odabrani ponuditelj nije dostavio odgovor na žalbu i naručiteljev odgovor na žalbu.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi, zapisnika o otvaranju ponuda, ponude žalitelja, ponude odabranog ponuditelja, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, dokumenata pribavljenih u postupku pojašnjenja i upotpunjavanja ponuda, odluke o odabiru te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Za ocjenu postojanja pravnog interesa za izjavljivanje žalbe mjerodavan je članka 401. stavak 1. ZJN 2016, gdje je propisano da pravo na žalbu ima svaki gospodarski subjekt koji ima ili je imao pravni interes za dobivanje određenog ugovora o javnoj nabavi, okvirnog sporazuma, dinamičkog sustava nabave ili projektnog natječaja i koji je pretrpio ili bi mogao pretrpjeti štetu od navodnoga kršenja subjektivnih prava.

Ispitujući postojanje pravnog interesa za izjavljivanje žalbe kao postupovne pretpostavke koja mora biti ispunjena na strani žalitelja ocijenjeno je da žalitelj u konkretnom slučaju ima pravni interes za izjavljivanje žalbe budući da osporava zakonitost postupanja naručitelja prilikom pregleda i ocjene ponuda, preciznije osporava naručiteljevu ocjenu odbijanja njegove ponude i naručiteljev odabir ponude odabranog ponuditelja, slijedom čega će predmetom ispitivanja u ovom

žalbenom postupku biti zakonitost pregleda i ocjene ponuda, kao i donesene odluke o odabiru. U slučaju da žalitelj u postupku uspije sa žalbenim navodima mogao bi biti odabran, što znači da bi nezakonitom odlukom o odabiru koju osporava, mogao pretrpjeti štetu zbog navodnog kršenja subjektivnih prava. Ovdje valja istaknuti da naručitelj u odgovoru na žalbu, kada osporava žalitelju postojanje pravnog interesa za izjavljivanje žalbe, netočno navodi da žalitelj u žalbi ne osporava svoje razloge za odbijanje ponude u pogledu tehničkih specifikacija i ponuđenog predmeta nabave. Naime, uvidom u žalbu utvrđeno je da žalitelj jasno navodi da je naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda netočno utvrdio da njegova ponuda ne zadovoljava tehničke specifikacije predmeta nabave. Ujedno, žalitelj navodi i da je zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda u tom dijelu nejasan te da su utvrđeni nedostaci u pogledu ponuđenog predmeta nabave otklonjivi kroz primjenu članka 293. ZJN 2016. Dakle, jasno je da žalitelj osporava zakonitost odluke naručitelja i u tom dijelu. S obzirom na navedeno, ovo tijelo je ocijenilo da su na strani žalitelja ispunjene procesne pretpostavke iz članka 401. stavka 1. ZJN 2016.

Žalba nije osnovana.

Žalitelj navodi da je naručitelj pogrešno proveo postupak pregleda i ocjene ponuda iz članka 290. ZJN 2016 te provjere uvjeta iz članka 291. ZJN 2016 s obzirom na to da je pogrešno utvrdio da nije ispunjen uvjet iz točke 18. dokumentacije o nabavi (Norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem) u pogledu norme „API Q1 ili jednakovrijedno“ te norme „EN ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedno“. S tim u vezi žalitelj prvenstveno ističe da točkom 18. dokumentacije o nabavi nije propisano da izdavatelj certifikata mora biti akreditiran od strane tijela koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-a, a što se navodi u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda kao razlog neispunjavanja traženog kriterija za kvalitativni odabir. Dakle, ni jednom riječju se po navodima žalitelja u točki 18. dokumentacije o nabavi ne spominje da certifikat mora biti izdan od certifikacijske kuće koja je akreditirana od strane tijela koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-“, niti da certifikat uopće mora izdati tijelo koje je akreditirano. Iako akreditacija nije uopće bila propisana kao uvjet, žalitelj ističe da je naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda, kada obrazlaže razloge za odbijanje ponude, naveo da je certifikate (ISO 29001 i EN ISO/IEC 27001) izdalo tijelo koje je akreditirano, ali da akreditacijsko tijelo nije u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-a. Slijedom navedenog, smatra žalitelj, jasno proizlazi da je naručitelj pogrešno proveo postupak pregleda i ocjene ponuda, odnosno da je pogrešno utvrdio da nisu ispunjeni kriteriji za kvalitativni odabir propisani točkom 18. dokumentacije o nabavi „Norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem“. Žalitelj smatra da je dostavom Certifikata ISO 29001 i EN ISO/IEC 27001 ispunio predmetne uvjete iz točke 18. dokumentacije o nabavi. Nadalje, da je riječ o pristranom postupanju naručitelja odnosno favoriziranju odabranog ponuditelja (čija je ponuda skuplja od ponude žalitelja za preko 13 milijuna EUR!) proizlazi, po žalitelju, iz činjenice da se u pogledu valorizacije tijela koje je izdalo predmetne certifikate (Quality Control Certification / QCC) naručitelj obratio putem e-mail-a UKAS-u (e-mail od 03.01.2023.g.), a kojeg naručitelj u zapisniku označava kao krovno britansko

akreditacijsko tijelo i član IAF-a, prilikom čega je UKAS odgovorio “da nemaju s njima profesionalni odnos te da ne može dati nikakve detalje o njima“, a koji dio odgovora naručitelj prešućuje u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, zaključuje žalitelj.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom ponavlja navode iz zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda. Dodatno, navodi da iz samog standarda ISO 29001, na kojeg se žalitelj poziva u ponudi, proizlazi da je potrebno da akreditacijsko tijelo bude adekvatno akreditirano, kako bi se navedeni standard zadovoljio. Ističe i da je žalitelj trebao dokazati da je tijelo za ocjenu sukladnosti akreditirano sukladno Uredbi br. 765/2008 od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta s obzirom na stavljanje proizvoda na tržište, što je žalitelj propustio dokazati. Nadalje, naručitelj navodi: “za dostavljeni certifikat EN ISO/IEC 27001 (broj certifikata ISMS/030818/1022) utvrđeno je da isti nije niti moguće pronaći u ponudenoj bazi UASL-a, na kojoj su dostupna ostala dva dostavljena certifikata ISO 29001 (broj certifikata QMS/02280/1114) i ISO 3834-2 (broj certifikata QWMM/01024/0514), dok je s druge strane na web stranici tvrtke žalitelja MAN Industries, naručitelj je uočio kako je žalitelj certificiran prema standardu PED/2014/68/EU. Izdavatelj predmetnog PED certifikata je QCC, a akreditaciju prema oznaci na certifikatu izdaje UASL. Broj predmetnog certifikata je CE/01025/0514, s naznačenim datum isteka certifikata dana 05.05.2023.6 Provjerom broja certifikata CE/01025/0514 u dostupnoj bazi UASL-a može se pronaći odgovarajući broj certifikata CE/01025/0514, međutim isti ne odgovara u cijelosti ni opisom niti sadržajem certifikatu PED/2014/68/EU koji je istaknut na prethodno navedenom linku (uopće se ne spominje oprema pod tlakom PED/2014/68/EU). Naručitelj osobito ističe da provjerom broja certifikata CE/01025/0514 u NANDO bazi EU, je uočeno kako broj NB 0514 ne postoji od 2019. godine. Kako je pod navedenim brojem NB 0514, QCC izdao certifikat CE/01025/0514, a certifikat CE/01025/0514 je izdan dana 6.5.2020., postavlja se opravdano pitanje kako je moguće da je naprijed navedeni certifikat važeći do 05.05.2023. (što stoji na QCC certifikatu). Dodatni dokaz o isteku NB 0514 može se pronaći na linku jer isti uopće ne vidi u bazi važećih ovlaštenja.“.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda na stranici broj 4. pod točkom XI. Pri tome je utvrđeno da naručitelj, kada obrazlaže razloge za odbijanje ponude žalitelja, navodi (između ostalog) da žalitelj nije dostavio traženo u točki 18. dokumentacije o nabavi, odnosno točnije, navodi da nije dostavio normu osiguranja kvalitete, certifikat AP Q1 ili jednakovrijedan, budući da dostavljeni certifikat ISO 29001 nije izdan od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF. Prethodno je naručitelj napravio usporedbu normi te utvrdio jednakovrijednost traženog API Q1 certifikata i certifikata ISO 29001 (navodi na stranici broj 5. zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda). Nadalje, uvidom u stranicu 5. zapisnika o pregledu i ocjenu ponuda utvrđeno je da naručitelj navodi da je izvršio provjeru tvrtke QCC koja je izdala certifikat ISO 29001 te je utvrdio da je istu akreditirala tvrtka “UASL“ koja nije članica bilo koje regionalne akreditacijske grupe koja je u sastavu međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF). Pri tome naručitelj navodi: “izvršena je provjera tvrtke QCC koja je izdala certifikat ISO 29001 te je utvrđeno da je istu akreditirala tvrtka “UASL“ koja nije članica bilo koje regionalne akreditacijske grupe koja je u

sastavu međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF). U prilog navedenom je priložen ispis e-pošte koji dokazuje da UKAS, krovno britansko akreditacijsko tijelo i član IAF-a, potvrđuje da UASL nije dio međunarodne akreditacijske mreže.“ Slijedom navedenog naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda zaključuje da dostavljeni certifikat ISO 29001 nije prihvatljiv jer nije u skladan s traženim zahtjevom iz točke 18. dokumentacije o nabavi gdje je propisano: „API Q1 - Specifikacija za zahtjeve sustava upravljanja kvalitetom za proizvodne organizacije za certifikat industrije nafte i prirodnog plina, ili jednakovrijedno.“

Nadalje, naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda navodi (na str. 4. pod točkom XI.) da nije zatražio prvobitno upotpunjenje/pojašnjenje ponude u odnosu na dostavljeni Certifikat EN ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan koji nije sukladan traženome u točki 18. dokumentacije o nabavi, odnosno navodi da nije sukladan traženoj normi osiguranja kvalitete, budući da dostavljeni Certifikat ISO 27001 nije izdan od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF“, a što je naručitelj utvrdio kada je provjeravao Certifikat AP Q1/ISO 29001.

Dakle, iz zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda nedvojbeno proizlazi da je naručitelj pri ocjeni ponude žalitelja utvrdio da nije ispunjen uvjet iz točke 18. dokumentacije o nabavi (Norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem) u pogledu norme “API Q1 ili jednakovrijedno“ te norme “EN ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedno“, sve iz razloga što dostavljeni certifikati EN ISO/IEC 27001 i ISO 29001 nisu izdani od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF.

Uvidom u točku 18. dokumentacije o nabavi (Norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem) utvrđeno je da je naručitelj propisao: “Certifikacija Američkog instituta za naftu za korištenje službenog API monograma, ili jednakovrijedno. Opseg licence će uključivati proizvodnju ravnine linijske cijevi na kraju PSL 2; Vrsta cijevi: SAWL; Stanje isporuke M; Ocjena X70; ISO 9001 - Sustavi upravljanja kvalitetom - Certifikat o zahtjevima, registriran od strane Američkog instituta za naftu, ili jednakovrijedno. Područje registracije obuhvaća proizvodnju golih i obloženih plinovodnih cijevi; API Q1 - Specifikacija za zahtjeve sustava upravljanja kvalitetom za proizvodne organizacije za certifikat industrije nafte i prirodnog plina, ili jednakovrijedno. Područje registracije obuhvaća proizvodnju golih i obloženih plinovodnih cijevi; Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu certificiran od neovisnog međunarodnog certifikacijskog tijela, u skladu s ISO 45001- Sustavi upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu - Zahtjevi s uputama za uporabu, ili jednakovrijedno. Opseg certificiranja uključuje proizvodnju golih i obloženih čeličnih cijevi za cjevovode prirodnog plina; Sustav upravljanja sigurnošću informacija certificiran od strane neovisnog međunarodnog certifikacijskog tijela, u skladu s EN ISO/IEC 27001 Informacijska tehnologija - Sigurnosne tehnike - Sustavi upravljanja sigurnošću informacija - Zahtjevi, ili jednakovrijedno; Sustav upravljanja okolišem certificiran od strane neovisnog međunarodnog certifikacijskog tijela u skladu s EN ISO 14001 - Sustavi upravljanja okolišem - Zahtjevi s uputama za uporabu, ili jednakovrijedno. Opseg certificiranja uključuje proizvodnju golih i obloženih čeličnih cijevi za cjevovode prirodnog plina.“

Uvidom u ponudu žalitelja te dokumente dostavljene u postupku pregleda i ocjene ponuda utvrđeno je da je žalitelj u ponudi dostavio certifikat EN ISO/IEC

27001 te u postupku pojašnjenja i upotpunjavanja ponude (18. prosinca 2022.) certifikat ISO 29001 (naručitelj utvrdio jednakovrijednost s traženim API Q1 certifikatom u točki 18. dokumentacije o nabavi), oba izdana od strane Quality Control Certification (QCC), akreditiranog od strane UASL.

Uvidom u pravitke zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da je naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda izvršio provjeru tvrtke QCC koja je izdala sporne certifikate. Naime, iz priložene e-mail korespondencije proizlazi da se naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda obratio UKAS-u (e-mail od 03. siječnja 2023.), a kojeg naručitelj u zapisniku označava kao krovno britansko akreditacijsko tijelo i član IAF-a, prilikom čega je UKAS potvrdio da je QCC akreditirala tvrtka UASL koja nije članica bilo koje regionalne akreditacijske grupe koja je u sastavu međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF).

Za ocjenu žalbenog navoda mjerodavan je sljedeći pravni okvir. Sukladno članku 280. stavku 4. ZJN 2016 pri izradi ponude ponuditelj se mora pridržavati zahtjeva i uvjeta iz dokumentacije o nabavi te ne smije mijenjati ni nadopunjavati tekst dokumentacije o nabavi. Sukladno članku 290. stavku 1. ZJN 2016 nakon otvaranja ponuda javni naručitelj pregledava i ocjenjuje ponude na temelju uvjeta i zahtjeva iz dokumentacije o nabavi te o tome sastavlja zapisnik. Sukladno članku 403. ZJN 2016 u žalbenom postupku svaka stranka dužna je iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. Žalitelj je obvezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, a naručitelj je obvezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

U konkretnom slučaju nesporno je među strankama da je žalitelj, u svrhu dokazivanja uvjeta i zahtjeva iz točke 18. dokumentacije o nabavi, dostavio (između ostalog) certifikate EN ISO/IEC 27001 i ISO 29001 (jednakovrijedan s traženom API Q1 certifikatu) koji nisu izdani od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF. Međutim, imajući u vidu odredbe točke 18. dokumentacije o nabavi ovo tijelo je utvrdilo da navedenim odredbama niti u jednom dijelu nije propisan uvjet za akreditacijom izdavatelja certifikata. Stoga, a s obzirom na to da takav uvjet nije propisan dokumentacijom o nabavi te polazeći od odredbe članka 290. stavka 1. ZJN 2016, ovo tijelo je stava da naručitelj nije mogao odbiti ponudu žalitelja s obrazloženjem da dostavljeni certifikati EN ISO/IEC 27001 i ISO 29001 nisu izdani od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF. Pri ocjeni postupanja naručitelja, ovo tijelo je uzelo u obzir i mišljenje prof. Srđana Medića, dipl.ing., potvrđenog od strane sudskog vještaka za strojarstvo mr.sc. Krunoslava Ormuža (žalitelj dostavlja kao dokaz u žalbenom postupku) u kojem se navodi: "Isto tako, bitno je napomenuti da je akreditacija dragovoljna, nema obveze da se certifikacijska kuća akreditira. I kako je ranije istaknuto (što se navodi na stranicama ISO-a), činjenica da certifikacijska kuća nije akreditirana ne znači da nije respektabilna. Sva akreditacijska tijela Europske unije su potpisnici Multilateral Recognition Agreement (MLA) što inače nisu sve članice IAF-a. IAF (International Accreditation Forum) je udruga akreditacijskih tijela koja ne provodi akreditaciju certifikacijskih kuća. HAA inače nije član IAF-a. Član IAF-a jeste EA (The

European co-operation for Accreditation) ali EA ne akreditira certifikacijske kuće pa tako nijedna certifikacijska kuća koja je akreditirana od strane HAA u RH na svojim certifikatima nema oznaku IAF-a jer mu HAA nije član... Iz mog iskustva, a radio sam kao auditor u nekoliko najvećih svjetskih certifikacijskih kuća, certifikate za npr. ISO 29001 nitko ne izdaje s akreditacijom ali to ne umanjuje snagu tog izdanog certifikata jer je audit provedene neovisno i nepristrano putem kompetentnih auditora za to područje djelatnosti dotične organizacije koja se certificira... Uvidom u natječajnu dokumentaciju tendera i to točka 18. dokumentacije o nabavi nigdje nije navedeno da organizacija mora imati certifikate s akreditacijom, niti se uopće spominje akreditacija ni IAF, pa shodno tome neakreditirani certifikat ne može biti podloga za umanjenje vrijednosti važenja tog certifikata.“. Dakle, iz mišljenja prof. Srđana Medića, dipl.ing. proizlazi da činjenica što certifikacijska kuća nije akreditirana ne znači da nije respektabilna te da takav certifikat nema dokaznu snagu i pravnu valjanost. Ujedno, izneseno mišljenje prof. Srđana Medića, dipl.ing. te sudskog vještaka za strojarstvo mr.sc. Krunoslava Ormuža također ide u prilog ocjeni ovog tijela da u dokumentaciji o nabavi nigdje nije navedeno da organizacija mora imati certifikate s akreditacijom, niti se spominje akreditacija i IAF, pa da slijedom toga neakreditirani certifikat ne može biti podloga za odbijanje ponude žalitelja. Ovdje valja istaknuti da naručitelj u odgovoru na žalbu uopće ne komentira, dakle zanemaruje, ovdje odlučnu činjenicu da u dokumentaciji o nabavi nije propisao da certifikacijska kuća mora izdati certifikate s akreditacijom. Vezano za navode naručitelja da je žalitelj trebao dokazati da je tijelo za ocjenu sukladnosti akreditirano sukladno Uredbi br. 765/2008 od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta s obzirom na stavljanje proizvoda na tržište, valja istaknuti da ovo tijelo iste ocjenjuje bespredmetnim budući da naručitelj u dokumentaciji o nabavi nije propisao akreditaciju sukladno Uredbi br. 765/2008 od 9. srpnja 2008., niti je u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda uopće utvrdio takav nedostatak ponude žalitelja, nego ga sada po prvi puta ističe u odgovoru na žalbu. Također, navodi naručitelja iz odgovora na žalbu kojima se isti očituje da dostavljeni certifikat EN ISO/IEC 27001 nije moguće pronaći u bazi UASL, da je uočio da je žalitelj certificiran prema PED/2014/68/EU, ali da je provjerom broja certifikata CE/01025/0514 u bazi UASL pronašao odgovarajući broj certifikata koji ne odgovara ni opisom niti sadržajem certifikatu PED/2014/68/EU te da je provjerom broja certifikata CE/01025/0514 u NANDO bazi EU uočio da broj NB 0514 ne postoji od 2019., predstavljaju nove argumente koje naručitelj uopće nije istaknuo u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, stoga isti nisu bili predmet ocjene ovog tijela. Nadalje, naručitelj u odgovoru na žalbu netočno navodi da iz standarda ISO 29001, na kojeg se žalitelj poziva u ponudi, proizlazi da je potrebno da akreditacijsko tijelo bude adekvatno akreditirano kako bi se navedeni standard zadovoljio. Naime, uvidom u EOJN RH utvrđeno je da je žalitelj u postupku pojašnjenja i upotpunjavanja ponude dostavio dokument “Smjernice za korištenje ISO 29001:2020“ - na engleskom jeziku (kasnije preveden u žalbenom postupku od strane žalitelja i naručitelja) u kojem se ne navodi da treba koristiti usluge certifikacijskog tijela koje je akreditirano od strane priznatog akreditacijskog tijela (člana IAFA) za opseg djelatnosti, nego se navodi da se to preporučuje, odnosno savjetuje. Slijedom svega navedenoga žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Žalitelj navodi da naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda potvrđuje da je trebao upotrijebiti institut pojašnjavanja/upotpunjavanja u pogledu predmeta nabave i tehničkih specifikacija, ali da isto nije učinio obzirom da je utvrdio da nisu ispunjeni uvjeti iz točke 18. dokumentacije o nabavi. S obzirom na to da je naručitelj pogrešno utvrdio da kod njega nisu ispunjeni uvjeti iz točke 18. dokumentacije o nabavi, žalitelj zaključuje da je postupanje naručitelja protivno odredbi članka 293. stavka 3. ZJN 2016, jer nije valjano obrazložio razloge nekorištenja instituta pojašnjenja/upotpunjavanja, odnosno pogrešno se poziva da njegova ponuda ne ispunjava uvjete iz točke 18. dokumentacije o nabavi.

Ujedno, prema navodima žalitelja, naručitelj je postupio protivno točki 10. dokumentacije o nabavi i članku 209. i 213. ZJN 2016. U ovom dijelu žalitelj prvotno navodi da je zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda kontradiktoran s obzirom na to da je naručitelj u pogledu ispunjavanja uvjeta u odnosu na predmet nabave i tehničke specifikacije naveo da je nužno pojašnjenje/upotpunjavanje (stranice 4., 5. i 6.), da bi zatim na stranicama 6. i 7. zapisnika utvrdio da žalitelj nije dokazao ispunjenje uvjeta i zahtjeva vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije.

Nadalje, žalitelj navodi da certifikati proizvođača, kako su navedeni pod točkom 1.1.1. tehničke specifikacije, i kako su pobrojani na stranici 6. zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, podrazumijevaju da za takve norme proizvođač treba biti certificiran, dok nije navedeno da se ti certifikati trebaju dostaviti zajedno s ponudom, već se samo navodi da "proizvođač mora biti certificiran". Dakle, navodi žalitelj, nije riječ o tome da on nije dostavio dokumentaciju za koju je dokumentacijom o nabavi izričito propisuje da se dostavlja uz ponudu. Nadalje, ovaj dio specifikacija je po žalitelju kontradiktoran dijelu specifikacija na stranici broj 2. gdje se navodi: "proizvođač će isporučiti certifikate o usklađenosti koji dokazuju da su cijevi proizvedene, uzorkovane, ispitivane i nadzirane sukladno sa ovom specifikacijom, te da je ustanovljeno da zadovoljavaju svim zahtjevima", gdje se dakle implicira naknadna dostava certifikata. Ovakve nejasne odredbe, po žalitelju, ne mogu biti tumačene na štetu ponuditelja, s obzirom na to da specifikacijom nije izričito tražena dostava navedenih certifikata uz ponudu, već je navedeno da "proizvođač treba biti certificiran".

Nadalje, a vezano za PED Direktivu, žalitelj navodi da je naručitelj nepravilno postupio kada je ocijenio da je njegova ponuda u tom dijelu protivna dokumentaciji o nabavi. Navodi da je unutar svoje ponude naveo: "Namjera ponuditelja je pojasniti da je objekt ponuditelja valjan za API ovlaštenje za proizvodnju cijevi prema API 5L. Opseg certifikacije uključuje proizvodnju čeličnih SAWL cijevi, PSL2; klasa x70. Ponuditelj shvaća da „Direktiva o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU“ nije primjenjiva na proizvođača cijevi API 5L.", a da naručitelj ovo pojašnjenje ponude nije raspravio s njime te nije tražio pojašnjenje/upotpunjavanje u odnosu na takve navode. Također, upućuje na mišljenje prof. Srđana Medića i stalnog sudskog vještaka za strojarstvo, mr.sc. Krunoslava Ormuža te navodi da ova stavka nije ispravno formulirana s obzirom na to da je specifikacijom traženo da "proizvođač bude certificiran u skladu s tom PED Direktivom, Aneks I.", dok je u konkretnom slučaju riječ o cijevima koje su poluproizvod te se ne certificira proizvođača, već tvornička kontrola proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 PED-a. Žalitelj smatra da zapisnikom nije utvrđeno neispunjavanje ovog uvjeta.

Žalitelj nadalje, u odnosu na odabranog ponuditelja, navodi da odabrani ponuditelj nije dokazao da je proizvođač certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I., nego da je dostavio potvrdu o sukladnosti izdanu od TUV Austria Turk da ima certificiranu tvorničku kontrolu proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3.

Nadalje žalitelj navodi da naručitelj, u odnosu na traženu normu ISO 3834-2, utvrđuje da je priložen certifikat ISO 3834-2, ali ga opet diskvalificira uz isto obrazloženje da nije izdan od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-a.

Nadalje, a vezano za norme EN 10301, EN ISO 21809-1 i DIN 3067, žalitelj navodi da je naručitelj netočno utvrdio nevaljanost njegove ponude u tom dijelu te pogrešno ocijenio njegova pojašnjenja ponude u tom dijelu. Smatra i da je naručitelj bio dužan zatražiti pojašnjenje/upotpunjavanje njegove ponude u pogledu ispunjavanja tih normi s obzirom na to da je sam u dokumentaciji o nabavi propisao mogućnost dokazivanja jednakovrijednosti i pozvao se na članak 213. ZJN 2016. Ističe da naručitelj predmetne okolnosti uopće nije utvrđivao niti su razvidne iz zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda.

Nadalje, žalitelj u odnosu na odabranog ponuditelja navodi da nije dokazao da je proizvođač certificiran u skladu s EN ISO 3183, EN ISO 3834-2, EN 10301, EN ISO 21809-1 i DIN 30670, nego je dostavio potvrde o sukladnosti unatoč odredbama specifikacija koje propisuju da proizvođač treba biti certificiran u skladu s tim normama. Ističe da je ovdje riječ o tehničkim normama vezano na kvalitetu cijevi (dimenzije, tolerancije oblika, debljina presvlake...), a koje se kao takve ne mogu certificirati.

Nadalje, žalitelj navodi i da je dokumentacija o nabavi u ovom dijelu nejasna u smislu da traži nepostojeće certifikate za proizvođača. Zatim, navodi da je naručitelj takve odredbe dokumentacije o nabavi krivo protumačio na način da je ocijenio da žalitelj nije dokazao njihovo ispunjenje (iako sam potvrđuje da nije razjasnio ispunjavanje navedenih uvjeta), a istovremeno kod odabranog ponuditelja prihvaća dokumente (potvrde o sukladnosti a ne certifikate o ispunjavanju normi) kojima se ne dokazuje ispunjavanje uvjeta propisanih dokumentacijom o nabavi i tehničkom specifikacijom.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je detaljno obrazložio postupak pojašnjenja/upotpunjavanja ponude kod pregleda ponude u odnosu na ispunjenje zahtjeva i uvjeta vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije. Ističe da odredbe ZJN 2016 strogo zabranjuju pregovaranje o ponuđenom predmetu nabave, kao i izmjenu ponude nakon roka za dostavu ponuda. Zatim navodi da su u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda detaljno opisani nedostaci ponude žalitelja vezani uz predmet nabave i tehničke specifikacije te da navedene nedostatke nije bilo moguće ispraviti u postupku pregleda i ocjene ponuda institutom pojašnjenja/dopune ponuda. S tim u vezi ističe da žalitelj nije dokazao ispunjenje zahtjeva i uvjeta vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije s obzirom na to da su dostavljene informacije i dokumenti nepotpuni u odnosu na zahtjev iz točke 20. dokumentacije o nabavi, gdje je izrijekom traženo da ponuda mora sadržavati svu dokumentaciju traženu tehničkom specifikacijom. Navodi da žalitelj nije dostavio dokaz da je sukladno zahtjevima iz tehničke specifikacije certificiran u skladu s EN ISO 3183; EN 10301; EN ISO 21809-1 i DIN 30670, a s druge

strane, odabrani ponuditelj je dostavio svu dokumentaciju traženu točkom 20. dokumentacije o nabavi i točkom 1.1.1. tehničke specifikacije.

U odnosu na navod žalitelja vezano uz primjenu PED Direktive i mišljenje prof. Srđana Medića koji utvrđuje da ova stavka nije ispravno formulirana, naručitelj navodi da ima pravo svojom poslovnom ocjenom odrediti koju opremu zahtjeva u odnosu na projekte koje planira sukladno svojim poslovnim planovima, ako je dokumentacija o nabavi jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. Navodi da je u konkretnom slučaju riječ je o zahtjevu certificirane tvorničke kontrole proizvodnje kod proizvođača, u kojem slučaju se smatra da je to certifikat proizvođača, odnosno da je proizvođač ispravno certificiran. Smatra da je netočan navod žalitelja da ovako formulirani zahtjev nije moguće ispuniti, s obzirom da je navedeni zahtjev odabrani ponuditelj ispunio.

Dodatno, a vezano za norme EN ISO 3183, EN ISO 3834-2, EN 10301, EN ISO 21809-1 te DIN 30670 naručitelj pojašnjava da je svrha navedenog uvjeta da proizvođač cijevi prema tehničkoj specifikaciji treba biti certificiran u skladu s normama EN ISO 3183, EN ISO 3834-2, EN 10301, EN ISO 21809-1 te DIN 30670 u cilju osiguravanja glede dodatne kvalitete i sigurnosti isporučenog proizvoda te je time zahtijevano da proizvod bude certificiran u skladu s navedenim normama. Navodi da je odabrani ponuditelj dokazao traženo dostavom važećih certifikata o sukladnosti, dok je žalitelj propustio dokazati da njegova ponuda ispunjava navedene uvjete.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda u dijelu u kojem žalitelj navodi da postoje kontradiktornosti u sadržaju zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te da je naručitelj postupio suprotno članku 293. stavku 3. ZJN 2016 prilikom obrazlaganja razloga ne primjene instituta pojašnjenja i upotpunjavanja ponuda, izvršen je uvid u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda gdje je utvrđeno da naručitelj na stranicama 6. do 11., nakon što je netočno utvrdio da žalitelj ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz točke 18. dokumentacije o nabavi (prethodni žalbeni navod), utvrdio nedostatke ponude žalitelja u pogledu uvjeta i zahtjeva iz tehničke specifikacije predmeta nabave (opisa predmeta nabave). Točnije, uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da je naručitelj prvo ocijenio da žalitelj nije dostavio tražene certifikate proizvođača (stranica 6. zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda), da bi potom utvrdio i druge tehničke nedostatke (stranice 7 do 11 zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda) odnosno utvrdio je da ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz točki 1.2.4., 1.3.2.2., 1.3.3.5., 1.5.6.3., 1.7.4., 1.9.2., 1.12. i 2.4.6.4. tehničke specifikacije te točke 7.3. dokumenta EN 10301:2003. Ujedno, naručitelj daje ocjenu komentara/pojašnjenja ponude žalitelja u dijelu "Opseg isporuke", "tolerancija isporuke" te ocjenu vezanu za uzorak specifikacije proizvodnog postupka (MPS) kao dodatak III i IV.. Ovo tijelo je postupajući po ovom dijelu žalbenog navoda utvrdio da je naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda na više mjesta (stranice 4, 5, 6 i 7 zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda) obrazložio razloge zbog kojeg nije primijenio institut pojašnjenja i upotpunjavanje ponude žalitelj u pogledu utvrđenih nedostataka u dijelu ponuđenog predmeta nabave i tehničkih specifikacija. Iz cjelokupnog teksta danog obrazloženja, a pogotovo navoda na stranici 4 zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, može se jasno zaključiti da naručitelj nije primijenio članak 293. ZJN 2016 prema žalitelju u tom dijelu zbog toga što je prethodno utvrdio

nevaljanost ponude u pogledu traženja u točki 18. dokumentacije o nabavi te zbog toga što bi primjena članka 293. ZJN 2016 u pogledu nuđenog predmeta nabave dovela do pregovaranja s ponuđenim predmetom nabave. Dakle, prema ocjeni ovog tijela naručitelj je dao jasno i detaljno obrazloženje razloga zbog kojih nije primijenio institut pojašnjenja ponude u spornom dijelu, čime je postupio sukladno članku 293. stavku 3. ZJN 2016, a gdje je propisano da ako naručitelj u postupku javne nabave ne primjenjuje mogućnost pojašnjenja i upotpunjavanja ponude, obavezan je obrazložiti razloge u zapisniku o pregledu i ocjeni. U ovom dijelu valja istaknuti da žalitelj netočno navodi da je naručitelj u pogledu ispunjavanja uvjeta u odnosu na predmet nabave i tehničke specifikacije naveo da je nužno pojašnjenje/ upotpunjavanje (stranice 4., 5. i 6.), da bi zatim na stranicama 6. i 7. zapisnika utvrdio da žalitelj nije dokazao ispunjenje uvjeta i zahtjeva vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije. Naime, naručitelj nije nigdje naveo da je *nužno* pojašnjenje/upotpunjavanje u pogledu opisa predmeta nabave, nego je naveo da postoje po njemu jasni nedostaci ponude žalitelja u pogledu opisa predmeta nabave, a koje nije moguće otkloniti. S obzirom da ne postoje kontradiktornosti na koje žalitelja upućuje te je utvrđeno da je naručitelj postupio sukladno članku 293. stavku 3. ZJN 2016 kada je obrazložio razloge ne primjene članka 293. stavka 1. ZJN 2016, žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao neosnovan.

Nadalje, u odnosu na navod žalitelja u dijelu u kojem se navodi da certifikati proizvođača, kako su navedeni pod točkom 1.1.1. tehničke specifikacije, i kako su pobrojani na stranici 6. zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, nisu trebali biti dostavljeni u ponudu utvrđeno je sljedeće činjenično stanje. U zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda (stranica 6) naručitelj, kada obrazlaže razloge za odbijanje ponude žalitelja, navodi između ostalog da žalitelj sukladno točki 20. dokumentacije o nabavi nije dokazao da ispunjava uvjete i zahtjeve vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije. Točnije, navodi da nedostaju dokumenti vezani za važeće norme kako slijedi: "1. dokaz da je proizvođač certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) cijevi od nelegiranog čelika, PSL2; klasa X70; 2. ISO 3183 - Industrija nafte i prirodnog plina - Čelične cijevi za sustave cjevovodnog transporta. Opseg certificiranja uključuje proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; 3. EN 10301 - Čelične cijevi i priključci za kopnene i podmorske cjevovode - Unutarnji premaz za smanjenje trenja za prijenos nekoroziivnog plina. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; 4. EN ISO 21809-1 - Industrija nafte i prirodnog plina - Vanjski premazi za ukopane ili uronjene cjevovode koji se koriste u sustavima cjevovodnog transporta - 1. dio: Poliolefini premazi (3-slojni PE i 3-slojni PP). Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro - lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; 5. DIN 30670 - Polietilenske prevlake na čeličnim cijevima i spojcicama - Zahtjevi i ispitivanje".

Među strankama nije sporno da žalitelj gore navedene certifikate nije dostavio u ponudi. Među strankama je sporno da li je zbog toga ponuda žalitelja protivna uvjetima i zahtjevima iz dokumentacije o nabavi. Prema gore citiranim

odredbama zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, nedvojbeno proizlazi da je ponuditelj, prema ocjeni naručitelja, sukladno tehničkim specifikacijama i traženju u točki 20. dokumentacije o nabavi, sporne certifikate trebao dostaviti već u ponudi. S tim u vezi izvršen je uvid u točku 20. dokumentacije o nabavi (sadržaj ponude) gdje je propisao da ponuda mora sadržavati (između ostaloga) svu dokumentaciju traženu tehničkom specifikacijom. Međutim, uvidom u tehničke specifikacije predmeta nabave utvrđeno je da naručitelj nije nigdje propisao obvezu dostave spornih certifikata, nego je sporne zahtjeve definirao na sljedeći način (točka 1.1.1.): "Proizvođač cijevi prema ovoj specifikaciji treba imati: valjanu autorizaciju API-a za proizvodnju cijevi prema API 5L; proizvođač mora biti certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) cijevi od nelegiranog čelika, PSL2; klasa X70; Sustav upravljanja kvalitetom proizvođača mora biti registriran od strane API-a (American Petroleum Institute) u skladu s ISO 9001 - Sustavi upravljanja kvalitetom - Zahtjevi. Područje registracije treba uključivati proizvodnju neizoliranih i izoliranih plinovodnih cijevi; Laboratorij za ispitivanje proizvođača mora biti akreditiran od strane punopravnog člana ILAC-a (International Laboratory Accreditation Cooperation) u skladu s EN ISO/IEC 17025 – Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija. Opseg akreditacije treba uključivati ispitivanje rastezanja, spektralnu analizu, ispitivanje tvrdoće, ispitivanje udarne radnje loma – Charpy test i ispitivanje savijanjem. Proizvođač cijevi prema ovoj specifikaciji treba biti certificiran u skladu s: EN ISO 3183 - Industrija nafte i prirodnog plina - Čelične cijevi za sustave cjevovodnog transporta. Opseg certificiranja uključuje proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; EN ISO 3834-2 - Zahtjevi kvalitete za zavarivanje topljenjem metalnih materijala - Dio 2: Sveobuhvatni zahtjevi kvalitete; EN 10301 - Čelične cijevi i priključci za kopnene i podmorske cjevovode - Unutarnji premaz za smanjenje trenja za prijenos nekoroziivnog plina. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; EN ISO 21809-1 - Industrija nafte i prirodnog plina - Vanjski premazi za ukopane ili uronjene cjevovode koji se koriste u sustavima cjevovodnog transporta - 1. dio: Poliolefinski premazi (3-slojni PE i 3-slojni PP). Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; DIN 30670 - Polietilenske prevlake na čeličnim cijevima i spojnicama - Zahtjevi i ispitivanje".

Iz citiranih odredbi tehničke specifikacije nedvojbeno proizlazi da proizvođač treba biti certificiran prema traženim normama, dok nije jasno da li takvi certifikati trebaju biti dostavljeni u ponudi. S obzirom na navedeno, ovo tijelo je ocijenilo da je dokumentacija o nabavi u spornom dijelu nejasan te podliježe mogućnosti različitog tumačenja, a kao takva ne može ići na štetu ponuditelja, pa tako niti na štetu ovdje žalitelja. Dakle, sama činjenica što žalitelj nije dostavio gore citirane certifikate u ponudi, u kontekstu ovako nejasnih odredbi dokumentacije o nabavi, ne predstavlja razlog za odbijanje ponude. Da se dvojbene i nejasne odredbe dokumentacije o nabavi ne mogu tumačiti na štetu ponuditelja proizlazi i iz pravnog shvaćanja Visokog upravnog suda Republike

Hrvatske iznesenog u presudi od 17. studenoga 2020., Poslovni broj UsII-349/20-6. Slijedom navedenoga, žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao osnovan.

U odnosu na navod žalitelja u dijelu koji se tiče ocjene ponuda od strane naručitelja u pogledu PED Direktive i danih pojašnjenja žalitelja, utvrđeno je sljedeće. U točki 1.1.1. tehničke specifikacije naručitelj je propisao: "proizvođač mora biti certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) cijevi od nelegiranog čelika, PSL2; klasa X70.". Uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da je žalitelj samoinicijativno (u dokumentu naziva "tehnička ponuda") u pogledu citiranog zahtjeva naručitelja dostavio pojašnjenje ponude u kojem je naveo: "Namjera ponuditelja je pojasniti da je objekt ponuditelja valjan za API ovlaštenje za proizvodnju cijevi prema API 5L. Opseg certifikacije uključuje proizvodnju čeličnih SAWL cijevi, PSL2; klasa X70. Ponuditelj shvaća da "Direktiva o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU" nije primjenjiva na proizvođača cijevi API 5L.". Uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da naručitelj nije prihvatio ovakvo pojašnjenje ponude žalitelja te je na temelju navedenog pojašnjenja ponude zaključio da žalitelj ne ispunjava postavljeni zahtjev u pogledu PED direktive. Točnije, naručitelj u svojoj ocjeni navodi: "Sve plinovodne cijevi koje su predmet nabave koristit će se i za izgradnju dijelova plinovoda koji prolaze kroz objekte na plinovodu (plinske čvorove i blokadne stanice). Sva oprema koja se nalazi unutar objekata na plinovodu podliježe PED direktivi. Stoga sve isporučene cijevi moraju biti isporučene sukladno PED direktivi 2014/68/EU, sukladno traženome Tehničkom Specifikacijom."

U žalbenom postupku žalitelj dostavlja mišljenje prof. Srđana Medića, dipl.ing., potvrđenog od strane sudskog vještaka za strojarstvo mr.sc. Krunoslava Ormuža, u kojem se navodi: "Uvidom u natječajnu dokumentaciju u pogledu PED-a (Direktive o tlačnoj opremi), traži se da proizvođač bude certificiran u skladu s tom Direktivom 2014/68/EU (PED), Aneks I. Moram napomenuti da je dotična stavka krivo navedena u natječajnoj dokumentaciji i da je trebala stajati drugačije. Naime, ove cijevi su poluproizvod i onda je u natječaju zahtjev trebao biti da treba biti certificirana tvornička kontrola proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 PED-a. Ponuditelj Umran Celik Boru Sanayii A.S. nije ispunio navedeni uvjet dostavljenom potvrdom o sukladnosti, kako je propisano natječajnom dokumentacijom jer bi takav certifikat morao izdati "notifie body" za direktivu 2014/68/EU PED, sa svojim notifie body brojem. Ponuditelj Umran Celik Boru Sanayii A.S. je dostavio potvrdu o sukladnosti da ima certificiranu tvorničku kontrolu proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 ali to nije ono što se točno tražilo u natječajnoj dokumentaciji. Inače taj Aneks I, točka 4.3 PED-a glasi: „Proizvođač opreme poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao da upotrijebljeni materijali budu u skladu sa specifikacijama. Posebno, dokumentacija koju priprema proizvođač materijala, a koja potvrđuje sukladnost specifikacijama, prikuplja se za sve materijale. Za glavne dijelove opreme koji su pod tlakom kategorije II., III. i IV., ta je dokumentacija u obliku potvrde o kontroli tog proizvoda. Ako proizvođač materijala ima odgovarajući sustav osiguranja kvalitete koji je potvrđen od strane nadležnog tijela koje je uspostavljeno unutar Unije te je udovoljio posebnom ocjenjivanju za materijale, pretpostavlja se da

potvrda koju izdaje proizvođač potvrđuje sukladnost odgovarajućim zahtjevima ove točke.“.

Nadalje, i naručitelj je u žalbenom postupku dostavio stručno mišljenje koje je ishodio od društva Bureau Veritas Croatia d.o.o. (koje je potpisao Goran Erceg, inspektor za poslove iz područja PED Direktive i inspektor kontrole kvalitete u navedenom društvu), gdje se navodi: “Zahtjev iz Specifikacije za čelične cijevi prema specifikaciji API-SL prema kojem proizvođač mora biti certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektrolučnim postupkom pod zaštitnim prahom) cijevi od nelegiranog čelika, PSL2; klasa X70, u ovom slučaju kod proizvoda kao što su uzdužno zavarene čelične cijevi namijenjene transportu prirodnog plina smatra se da će proizvođači takvih cijevi biti certificirani u skladu s PED 2014/68/EU, Prilog I, Točka 4.3 gdje nadležno tijelo koje je uspostavljena unutar Unije provjerava i potvrđuje sustav osiguravanja kvalitete. Direktiva o tlačnoj opremi PED 2014/68/EU postavlja pravila za ocjenu sukladnosti za projektiranje, proizvodnju, ugradnju i korištenje tlačne opreme (kotlovi, ventili, spremnici, cjevovodi) i za poluproizvod tj. materijal (cijev, ploča, prirubnica, vijak....) koji se koristi pri izradi tlačne opreme. Certifikacija proizvođača poluproizvoda i/ili materijala propisana je u Prilogu I, točka 4. Materijali i člankom 4.3. Izvadak teksta iz Direktive o tlačnoj opremi PED 2014/68/EU - Prilog I, Točka 4.3: “4.3. Proizvođač opreme poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao da upotrijebljeni materijali budu u skladu sa specifikacijama. Posebno, dokumentacija koju priprema proizvođač materijala, a koja potvrđuje sukladnost specifikacijama, prikuplja se za sve materijale. Za glavne dijelove opreme koji su pod tlakom kategorije II ili III i IV., ta je dokumentacija u obliku potvrde o kontroli tog proizvoda. Ako proizvođač materijala ima odgovarajući sustav osiguranja kvalitete koji je provedene od strane nadležnog tijela koje je uspostavljeno unutar Unije te je udovoljio posebnom ocjenjivanju za materijale, pretpostavlja se da potvrda koju izdaje proizvođač potvrđuje sukladnost odgovarajućim zahtjevima ove točke. PED smjernice (PED Guidelines) predstavljaju referencu za osiguranje dosljedne primjene Direktive i one su jednoglasno mišljenje država članica. U PED smjernicama G-02, G-07 i G-16 može se naći tumačenje zahtjeva za certificiranje proizvođača u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU, Prilog I, Točka 4.3, koje propisuje da certificiranje proizvođača može provesti samo nadležno tijelo. Nadležno tijelo za certifikaciju sustava kvalitete proizvođača materijala može biti bilo koje tijelo treće strane osnovano kao pravni subjekt unutar zajednice koje ima priznatu nadležnost u ocjeni sustava osiguranja kvalitete za proizvodnju materijala i tehnologiju dotičnih materijala. Certificate of Conformity br. 20-IS-1346-TAT-22-2014/68/EU-3579 je izdan od strane TUV AUSTRIA TURK Notified Body 2737 za PED (vidi prilog), te je time ovlašten certificirati proizvođače materijala za izradu opreme pod tlakom i izdavati certifikate u skladu s 2014/68/EU Annex I, Item 4.3. Time su ispunjeni svi zahtjevi specifikacije i tako proizvedena cijev može se ugraditi u cjevovod koji je oprema pod tlakom u skladu sa PED direktivom.“.

Navedeno stručno očitovanje društva Bureau Veritas Croatia d.o.o. je dodatno potvrđeno nalazom i mišljenjem sudskog vještaka Davorina Gržana, dipl.ing. stroj.

Pri ocjeni odluke naručitelja da odbije ponudu žalitelja u ovom dijelu valja prvenstveno istaknuti da je ovo tijelo, u tumačenju zahtjeva naručitelja da proizvođač mora biti certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I., uzelo u obzir stručna mišljenja prof. Srđana Medića, dipl.ing. i društva Bureau Veritas Croatia d.o.o., potvrđene od strane vještaka, a koje su stranke dostavile u žalbenom postupku. Iz priloženih mišljenja proizlazi da su ponuditelji zahtjev naručitelja da proizvođač mora biti certificiran u skladu s Direktivom o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU Aneks-I. mogli ispuniti na način da dostave dokaz (certifikat) da proizvođač ima certificiranu tvorničku kontrolu proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 PED-a. Uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da žalitelj nije nigdje naveo da proizvođač nema certificiranu tvorničku kontrolu proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 PED-a, nego je samo pojasnio da "Direktiva o tlačnoj opremi (PED) 2014/68/EU nije primjenjiva na proizvođača cijevi API 5L", a što su u konačnici kroz svoja stručna mišljenja i komentare potvrdili prof. Srđan Medić, dipl.ing. i društvo Bureau Veritas Croatia d.o.o. Dakle, ovo tijelo smatra da je komentar žalitelja bio usmjerena prije svega na to da skrene pozornost naručitelju na ispravno tumačenje propisanih odredi dokumentacije o nabavi te isti ne predstavlja dokaz da žalitelj ne ispunjava traženo. S obzirom na navedeno, uzevši u obzir činjenicu da naručitelj u ovom dijelu nije tražio nikakvo pojašnjenje i upotpunjavanje ponude žalitelja, ovo tijelo je ocijenilo da je naručitelj neispravno ocijenio ponudu žalitelja u tom dijelu te je žalbeni navod u tom dijelu osnovan.

U pogledu ocjene valjanosti odabrane ponude u ovom dijelu, ovo tijelo je uvidom u odabranu ponudu utvrdilo da je odabrani ponuditelj dostavio certifikat o sukladnosti br. 20-IS-1346-TAT-22-2014/68/EU-3579, izdan od strane TUV AUSTRIA TURK, iz kojeg proizlazi da proizvođač (odabrani ponuditelj) ima certificiranu tvorničku kontrolu proizvodnje za materijal prema Aneksu I, točka 4.3 PED-a, čime je zadovoljeno traženje iz dokumentacije o nabavi. Ovdje valja istaknuti da je valjanost certifikata odabranog ponuditelja potvrdilo društvo Bureau Veritas Croatia d.o.o. i sudski vještak Davorin Gržana, dipl.ing.stroj., a iz kojeg jasno proizlazi da je odabrani ponuditelj dostavom certifikata o sukladnosti br. 20-IS-1346-TAT-22-2014/68/EU-3579, izdan od strane TUV AUSTRIA TURK (Notified Body 2737 za PED) ispunio sve zahtjeve specifikacije te da se tako proizvedena cijev može ugraditi u cjevovod koji je oprema pod tlakom u skladu s PED direktivom. Ujedno, dostavljenim dokazom u obliku stručnog mišljenja društva Bureau Veritas Croatia d.o.o. i sudskog vještaka Davorina Gržana, dipl.ing.stroj. otklonjeni su prigovori žalitelja istaknuti kroz mišljenje prof. Srđana Medića, dipl.ing. i sudskog vještaka za strojarstvo mr. sc. Krunoslava Ormuža, a prema kojima certifikat mora izdati subjekt koji ima "notified body" za direktivu 2014/68/EU PED. Naime, upravo društvo Bureau Veritas Croatia d.o.o. i sudski vještak Davorin Gržana, dipl.ing.stroj. navode da TUV AUSTRIA TURK ima notified Body 2737 za PED. S obzirom na navedeno, ovo tijelo je ocijenilo da je žalbeni navod u tom dijelu koji se odnosi na odabranog ponuditelja neosnovan.

U odnosu na navod žalitelja u dijelu koji se tiče ocjene njegove ponude u pogledu normi EN 10301, EN ISO 21809-1 i DIN 3067 i danih pojašnjenja žalitelja utvrđeno je sljedeće. U točki 1.1.1. tehničke specifikacije naručitelj je propisao: "Proizvođač cijevi prema ovoj specifikaciji treba biti certificiran u skladu s EN 10301 - Čelične cijevi i priključci za kopnene i podmorske cjevovode - Unutarnji

premaz za smanjenje trenja za prijenos nekorozivnog plina. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; EN ISO 21809-1 - Industrija nafte i prirodnog plina - Vanjski premazi za ukopane ili uronjene cjevovode koji se koriste u sustavima cjevovodnog transporta - 1. dio: Poliolefinski premazi (3-slojni PE i 3-slojni PP). Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi i DIN 30670 - Polietilenske prevlake na čeličnim cijevima i spojnica - Zahtjevi i ispitivanje.“.

Uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da je žalitelj u pogledu citiranih zahtjeva naručitelja dostavio dokument naziva “tehnička ponuda“ koji sadrži komentare/pojašnjenja u odnosu na propisano traženje naručitelja, a u kojem se (između ostalog) navodi: “Ponuditelj namjerava pojasniti da ne postoji takav postupak certifikacije za premaz cijevi prema EN ISO 21809-1, DIN 30670 i EN 10301. Međutim, potvrđujemo sukladnost vanjskog 3LPE premaza prema ISO 21809-1/DIN 30670 & Unutarnji premaz prema EN 10301 zajedno sa specifikacijom klijenta.“. Uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da naručitelj nije prihvatio ovakvo pojašnjenje ponude žalitelja te je na temelju navedenog pojašnjena ponude zaključio da žalitelj ne ispunjava postavljeni zahtjev u pogledu normi EN ISO 21809-1/DIN 30670 i EN 10301. Točnije, naručitelj u svojoj ocjeni navodi: “EN 10301: norma definira zahtjeve za kvalitetu premaza isporučenih cijevi te da proizvođač mora biti certificiran od strane nadležnog tijela. Ta potvrda dokazuje da proizvođač ispunjava sve zahtjeve norme i da je njegov sustav osiguranja kvalitete tijekom procesa proizvodnje u skladu sa zahtjevima norme. EN ISO 21809-1: norma definira zahtjeve za kvalitetu premaza isporučenih cijevi te da proizvođač mora biti certificiran od strane nadležnog tijela. Ta potvrda dokazuje da proizvođač ispunjava sve zahtjeve norme i da je njegov sustav osiguranja kvalitete tijekom procesa proizvodnje u skladu sa zahtjevima norme. DIN 30670: norma definira zahtjeve za kvalitetu premaza isporučenih cijevi te da proizvođač mora biti certificiran od strane nadležnog tijela. Ta potvrda dokazuje da proizvođač ispunjava sve zahtjeve norme i da je njegov sustav osiguranja kvalitete tijekom procesa proizvodnje u skladu sa zahtjevima norme. Navedeno nije sukladno traženome u tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g).“.

Pri ocjeni odluke naručitelja da odbije ponudu žalitelja u navedenom dijelu ovo tijelo je pošlo od činjenice da žalitelj u spornom pojašnjenju nije nigdje naveo da ne ispunjava zahtjeve u pogledu normi EN ISO 21809-1/DIN 30670 i EN 10301, nego je potvrdio sukladnost vanjskog 3LPE premaza prema ISO 21809-1 i DIN 30670 te unutarnjeg premaza prema EN 10301, a što je traženo u tehničkoj specifikaciji predmeta nabave. Ovdje valja istaknuti da ovo tijelo na temelju dijela ponude u kojem žalitelj navodi: “Ponuditelj namjerava pojasniti da ne postoji takav postupak certifikacije za premaz cijevi prema EN ISO 21809-1/DIN 30670 i EN 10301“ nije pronašlo osnove za odbijanje ponude žalitelja s obzirom na to da nije jasno što je to točno žalitelj u ovom dijelu htio ukazati naručitelju. S obzirom na navedeno, uzevši u obzir činjenicu da naručitelj u ovom dijelu nije tražio nikakvo pojašnjenje i upotpunjavanje ponude žalitelja, ovo tijelo je ocijenilo da je naručitelj neispravno ocijenio ponudu žalitelja u tom dijelu te je žalbeni navod u tom dijelu osnovan.

Vežano za navod žalitelja da odabrani ponuditelj nije dokazao da je proizvođač certificiran u skladu s EN ISO 3183, EN ISO 3834-2, EN 10301, EN ISO 21809-1 i DIN 30670 valja ponovno napomenuti da je naručitelj u točki 1.1.1. tehničke specifikacije propisao: "Proizvođač cijevi prema ovoj specifikaciji treba biti certificiran u skladu s: EN ISO 3183 - Industrija nafte i prirodnog plina - Čelične cijevi za sustave cjevovodnog transporta. Opseg certificiranja uključuje proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; EN ISO 3834-2 - Zahtjevi kvalitete za zavarivanje topljenjem metalnih materijala - Dio 2: Sveobuhvatni zahtjevi kvalitete; EN 10301 - Čelične cijevi i priključci za kopnene i podmorske cjevovode - Unutarnji premaz za smanjenje trenja za prijenos nekorozivnog plina. Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; EN ISO 21809-1 - Industrija nafte i prirodnog plina - Vanjski premazi za ukopane ili uronjene cjevovode koji se koriste u sustavima cjevovodnog transporta - 1. dio: Poliolefinski premazi (3-slojni PE i 3-slojni PP). Opseg certificiranja treba uključivati proizvodnju SAWL (uzdužno zavarene cijevi elektro-lučnim postupkom pod zaštitnim prahom) čeličnih cijevi; DIN 30670 - Polietilenske prevlake na čeličnim cijevima i spojnica - Zahtjevi i ispitivanje."

Uvidom u odabranu ponudu utvrđeno je da je odabrani ponuditelj dostavio Certifikat o sukladnosti broj 20-IS-0121-TAT-22-ISO21809-1-3246, izdan od strane Tuv Austria Turk, u kojem se potvrđuje da su proizvodi (uključuje i SAWL čelične cijevi) i proizvođačev sustav kvalitete u skladu sa zahtjevima EN ISO 21809-1:2018; Certifikat o sukladnosti broj 20-IS-0121-TAT-22-EN10301-1-3245, izdan od strane Tuv Austria Turk, u kojem se potvrđuje da su proizvodi (uključuje i SAWL čelične cijevi) i proizvođačev sustav kvalitete u skladu sa zahtjevima EN 10301:2004, Certifikat o sukladnosti broj 20-IS-0816-TAT-22-ISO3183-1-3578, izdan od strane Tuv Austria Turk, u kojem se potvrđuje da su proizvodi (uključuje i SAWL čelične cijevi) i proizvođačev sustav kvalitete u skladu sa zahtjevima EN ISO 3183:2019; Certifikat o sukladnosti broj 21-IS-1952-TAT-22-DIN30670-3967, izdan od strane Tuv Austria Turk, u kojem se potvrđuje da su proizvodi (čelične cijevi i spojnice) i proizvođačev sustav kvalitete u skladu sa zahtjevima DIN30670:2012 te Certifikat broj HZ-02261-21-TR-OSY, izdan od strane Tuv Austria Servicer GMBH, kojim se potvrđuje da odabrani ponuditelj zadovoljava sve potrebne zahtjeve za kvalitetu za zavarivanje u skladu s EN ISO 3834-2, čime je dokazao da ispunjava sporne zahtjeve iz tehničkih specifikacija predmeta nabave. Pri ocjeni žalbenog navoda vezanog uz ocjenu valjanosti odabrane ponude ovo tijelo je uzelo u obzir i stručno mišljenje društva Bureau Veritas Croatia d.o.o. (potvrđeno od strane sudskog vještaka Davorina Gržana, dipl.ing.stroj.) gdje se navodi: "Normom EN ISO 3834-2-Zahtjevi kvalitete za zavarivanje topljenjem metalnih materijala - Dio 2: Sveobuhvatni zahtjevi kvalitete propisani su kriteriji koje proizvođač zavarenih proizvoda u ovom slučaju uzdužno zavarenih čeličnih cijevi mora ispuniti kako bi zadovoljivo najviši propise u pogledu kvalitete zavarivanja. Certifikatom br. HZ-02261-21-TR-OSY izdanim od strane TUV Austria Services GmbH potvrđeno je ispunjavanje sveobuhvatnih zahtjeva. Tehničke norme koje određuju kvalitetu uzdužno zavarenih cijevi: EN ISO 3183-Industrija nafte i prirodnog plina - Čelične cijevi za sustave cjevovodnog transporta; EN 10301-Čelične cijevi i priključci za kopnene i podmorske

cjevovode - Unutarnji premaz za smanjenje trenja za prijenos nekorozivnog plina; EN ISO 21809-1-Industrija nafte i prirodnog plina - Vanjski premazi za ukopane ili uronjene cjevovode koji se koriste u sustavima cjevovodnog transporta-1. dio: Poliolefinski premazi 3-slojni PE i 3-slojni PP; DIN 30670-Polietilenske prevlake na čeličnim cijevima i spojnica - Zahtjevi i ispitivanje... Auditima provedenim od strane TUV Autria Turk potvrđeni su rezultati ispitivanja koje je izvršio proizvođač ili ovlašteni laboratorij te posljedičnog pregleda izvještaja o ispitivanju od strane certifikacijske kuće. Izdavanjem Certificate of Conformity potvrđen je proizvođačev sustav kontrole kvalitete u skladu s zahtjevima predmetnih normi. Time su zadovoljeni svi zahtjev, specifikacije.“. Dakle, i društvo Bureau Veritas Croatia d.o.o. i sudski vještak Davorin Gržana, dipl.ing.stroj. potvrđuju sukladnost spornih certifikata s tehničkim specifikacijama predmeta nabave. Ovdje valja istaknuti da ovo tijelo nije prihvatilo mišljenje prof. Srđana Medića (potvrđeno od strane sudskog vještaka za strojarstvo mr. sc. Krunoslava Ormuža), koje žalitelj dostavlja, a gdje se navodi: “Vezano na potvrde o sukladnosti prema normama ISO 3183, ISO 10301, ISO 21809 koje je dostavio turski ponuditelj potrebno je navesti da su navedene norme tehničke norme vezano na kvalitetu cijevi (dimenzije, tolerancije oblika, debljina presvlake...) i kao takve se ne mogu certificirati kako je traženo natječajnom dokumentacijom pa turski ponuditelj nije ni dostavio certifikate nego potvrde o sukladnosti koje se izdaju temeljem dostavljenih rezultata samog dobavljača (naručitelja), a bez prave provjere ispunjavanja od strane certifikacijske kuće te su takve potvrde o sukladnosti ustvari vjerodostojne kao da ih je izdao i sam turski ponuđač.“. Naime, ranije je utvrđeno da je odabrani ponuditelj dostavio certifikate o sukladnosti izdane od certifikacijskih kuća TUV Austria Turk i TUV Austria Services GmbH, a ne potvrde o sukladnosti kako se navodi u mišljenju. Ujedno, nejasni su stavovi da nije napravljena “prava“ provjera ispunjavanja od strane certifikacijske kuće s obzirom da u dokumentaciji o nabavi nije definirana razina provjere kao parametar valjanosti certifikata (u smislu audita ili nečeg drugoga). Slijedom navedenoga žalbeni navod je u dijelu koji se odnosi na odabranog ponuditelja ocijenjen kao neosnovan.

Vezano za navod žalitelja u pogledu norme ISO 3834-2 ovo tijelo je uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrdilo da je naručitelj naveo da je žalitelj dostavio certifikat ISO 3834-2, ali ga ne prihvaća uz obrazloženje da nije izdan od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-a.

Pri ocjeni ispravnosti odluke naručitelja u ovom dijelu valja prvenstveno istaknuti da naručitelj, isto kao i u točki 18. dokumentacije o nabavi, niti u tehničkoj specifikaciji predmeta nabave nije propisao da ponuditelj/proizvođač mora posjedovati certifikat koji je izdalo certifikacijsko tijelo koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF-a. Stoga, a s obzirom na to da takav uvjet nije propisan dokumentacijom o nabavi te polazeći od odredbe članka 290. stavka 1. ZJN 2016, ovo tijelo je stava da naručitelj nije mogao odbiti ponudu žalitelja s obrazloženjem da dostavljeni certifikat ISO 3834-2 nije izdan od certifikacijskog tijela koje je akreditiralo tijelo koje je u sastavu regionalne akreditacijske grupe u sastavu IAF. S obzirom na navedeno, žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao osnovan.

Nadalje, žalitelj osporava i druge razloge za odbijanje njegove ponude u pogledu ponuđenog predmeta nabave. Točnije, žalitelj u nastavku žalbe osporava ocjenu naručitelja u pogledu tehničkog dijela ponuda s priloženim komentarima kao dodatak I i II (Annexure I i Annexure II), a koje je žalitelj priložio kao sastavni dio ponude. Žalitelj smatra da je naručitelj u tom dijelu propustio postupiti sukladno članku 293. ZJN 2016 i primijeniti institut pojašnjenja/upotpunjavanja. Smatra da je naručitelj ujedno postupio i protivno odredbama članka 301. ZJN 2016 s obzirom na to da iz zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda nisu jasni razlozi za neispunjavanje uvjeta iz dokumentacije o nabavi u odnosu na žalitelja.

U odgovor na žalbu naručitelj u bitnom navodi da ponuda žalitelja u dijelu "Tehnička ponuda sa primjenjivim općim uvjetima i priloženim komentarima/pojašnjenjima kao dodatak I i II tehničkoj specifikaciji" nije u skladu s traženim tehničkim specifikacijama iz dokumentacije o nabavi. Naručitelj smatra da je žalitelj kroz dostavljene komentare/pojašnjenja uvjetno i kontradiktorno prihvatio uvjete i zahtjeve iz dokumentacije o nabavi, što je protivno tvrdnji i nije u skladu s njegovom izjavom da prihvaća sve uvjete i zahtjeve iz dokumentacije o nabavi. Smatra da dostavljena ponuda žalitelja u dijelu "Tehnička ponuda sa primjenjivim općim i priloženim komentarima/pojašnjenjima kao dodatak I i II tehničkoj specifikaciji" sadrži izmjene i dopune u odnosu na zahtjeve iz tehničke specifikacije naručitelja. Smatra da su pojašnjenja dokumentacije o nabavi i tehničke specifikacije bila moguća u fazi postupka nabave do otvaranja ponuda, a da u postupku pregleda i ocjene ponuda pregovaranje u odnosu na ponuđeni predmet nabave i tehničku specifikaciju nije dozvoljeno. Upotpunjenje ponude kojim bi naknadno došlo do izmjene ponude također nije dozvoljeno. Naručitelj ne smatra da u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda nešto nije dobro razjašnjeno, nego smatra da je detaljno naveo u kojim dijelovima ponuda žalitelja u odnosu na predmet nabave i tehničke specifikacije nije sukladna uvjetima i zahtjevima iz dokumentacije o nabavi.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda ovo tijelo je uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrdilo da je naručitelj utvrdio i dodatne nedostataka u ponudi žalitelja u pogledu nuđenog predmeta nabave i tehničkih specifikacija. Točnije, utvrđeno je da je naručitelj, uz ranije utvrđene nedostatke u pogledu traženih normi/certifikata, ocijenio da ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz točki 1.2.4., 1.3.2.2., 1.3.3.5., 1.5.6.3., 1.7.4., 1.9.2., 1.12. i 2.4.6.4. tehničke specifikacije te točke 7.3. dokumenta EN 10301:2003. Ujedno, naručitelj daje ocjenu komentara/pojašnjenja ponude žalitelja u dijelu "Opseg isporuke", "tolerancija isporuke" te ocjenu vezanu za uzorak specifikacije proizvodnog postupka (MPS) kao dodatak III i IV. Uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da je naručitelj ocjenu o nevaljanosti ponude žalitelja u navedenim dijelovima temeljio na dokumentu naziva "tehnička ponuda" koji sadrži komentare/pojašnjenja žalitelja te kataloškoj dokumentaciji (u pogledu točke 2.4.6.4. tehničke specifikacije), a kojeg je žalitelj dostavio u ponudi.

Kako bi ocijenilo ispravnost odluke naručitelja, ovo tijelo je izvršilo uvid u tehničke specifikacije predmeta nabave, dostavljene komentare/pojašnjenje ponude žalitelja, katalošku dokumentaciju te ocjenu naručitelja, prilikom čega je utvrđeno sljedeće.

U pogledu točke 1.2.4. tehničke specifikacije: "Ispitivanja prije početka proizvodnje. Prije početka proizvodnje proizvođač će provesti ispitivanja u kojima

se moraju uspješno ispuniti svi zahtjevi iz ove specifikacije. Najveća dopuštena tvrdoća na tijelu cijevi mora biti 260 HV10. Mjerenje tvrdoće vršit će se na području koje je podvrgnuto najvećim silama na savijanje i eventualnim tvrdim točkama na dubini od 1 mm od obje površine. Sa svake strane obaviti će se najmanje 10 mjerenja.“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj shvaća da je najveća dopuštena tvrdoća na tijelu cijevi, zavar i zona utjecaja topline 260 HV10. Ponuditelj potvrđuje da će otisci tvrdoće biti napravljeni u matičnom metalu, na originalnoj zoni utjecaja topline (HAZ) i na središnjoj liniji zavora, kao što je prikazano na slici H.1 b) API Spec. 5L 46. izdanje. Nadalje, kada se sumnjive tvrde točke otkriju vizualnim pregledom, moraju se provesti ispitivanja tvrdoće prema točki 9.10.6 & Tablici 18., točki 10.2.4.8. API Spec. 5L 46. izdanje. Eventualni test tvrdih točaka nije potreban.“, a *naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno Tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g), te je Eventualni test tvrdih točaka potrebno provesti sukladno zahtjevu iz Tehničke Specifikacije. Najveća dopuštena tvrdoća na tijelu cijevi mora biti 260 HV10. Mjerenje tvrdoće vršit će se na području koje je podvrgnuto najvećim silama na savijanje i eventualnim tvrdim točkama na dubini od 1 mm od obje površine. Sa svake strane obaviti će se najmanje 10 mjerenja.“.

U pogledu točke 1.3.2.2. tehničke specifikacije: “Analiza šarže traka. Prije početka proizvodnje cijevi proizvođač će izvršiti ispitivanje kemijskog sastava i mehaničkih svojstava svake šarže i izvijestiti o sadržaju svih elemenata koji su dodani da bi se postigla tražena mehanička svojstva.“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj pojašnjava da će se analiza šarže traka na limu obaviti u pogonu čeličane te će se o tome izvijestiti u Potvrdi o ispitivanju sirovine (RMTC), a RMTC će biti dostavljen KLIJENTU/TPIA-u (osoba, firma, društvo čija je ponuda prihvaćena) na pregled prije početka proizvodnje.“, a *naručitelj je dao ocjenu*: “Navedeno nije sukladno Tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g). Specifikacija zahtjeva od proizvođača cijevi da obavi takva ispitivanja u svom pogonu prije početka proizvodnje cijevi.“.

U pogledu točke 1.3.3.5. tehničke specifikacije: “Otpornost na širenje pukotine. Za zavarene cijevi primjenjuju se sve odredbe Dodatka G specifikacije API 5L. Pri svakom ispitivanju na tijelu cijevi potrebno je postići prosječno najmanje 88% površine loma, bazirano na ispitnoj temperaturi 0° C. Za određivanje minimalnih vrijednosti udarne radnje loma primjenjuju se odredbe članka G7. Tablica G.2 primjenjuje se na najmanju debljinu stjenke, a tablica G.1 za sve ostale debljine stjenke, sukladno specifikaciji količina. Minimalne izmjerene vrijednosti udarne radnje loma trebaju biti barem 10% veće od vrijednosti navedenih u Tablici G.1 i G.2. Ispitivanje padajućim batom (DWT) je obavezno za cijevi promjera 508 mm i veće. Temperatura za DWT ispitivanje treba biti -10° C, a kriterij prihvatljivosti treba biti sukladno G.3.4.“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj pojašnjava da postoji dvosmislenost između točke 1.3.3.4 i točke 1.3.3.5. za zahtjev u vezi s udarnom radnjom loma, budući da ponuditelj shvaća da minimalna prosječna vrijednost za Charpy ispitivanje udarne radnje loma za svako tijelo cijevi, zavar cijevi i zone utjecaja topline mora biti 60 J (minimalna pojedinačna vrijednost 50 J), a pri svakom ispitivanju na tijelu cijevi potrebno je postići prosječno najmanje 88% površine loma, bazirano na ispitnoj temperaturi -10°C. Zahtjev na udarnu radnju

loma prema specifikaciji je stroži u odnosu na primjenjivu tablicu G.1 i tablicu G.2 iz API Spec.5L. Molimo da ponovno potvrdite naše shvaćanje“, a *naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g).Egzaktno su definirane vrijednosti kod ispitivanja Udarne radnje loma i Otpornosti na širenje pukotina, te je predmetno nužno provesti sukladno zahtjevima iz Tehničke Specifikacije.“.

U pogledu točke 1.5.6.3. tehničke specifikacije: “Štitnici krajeva cijevi. Skošeni krajevi svih cijevi trebaju biti zaštićeni sa: - pocinčanim čeličnim metalnim prstenima koji pokrivaju cijeli obod cijevi (bez otvorenog prostora) sa profilom za adsorpciju udaraca i - LDPE plastičnim kapama dubine 100 mm; debljine materijala 2 – 3 mm; produljenje kod pucanja min. 400%“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj želi koristiti metalne kose štitnike našeg standardnog fiksnog dizajna koji će pokriti puni opseg cijevi.“, a *naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g). Štitnici skošenih krajeva cijevi za ublažavanje udaraca bitni su Naručitelju jer je u ranijim projektima imao problema s oštećenjem ruba cijevi tijekom transporta i manipulacije. Štitnici zakošenih krajeva kako je definirano u Specifikaciji spriječit će takva oštećenja i ubrzati radove postavljanja jer neće biti potrebno obavljati popravke prije zavarivanja.“.

U pogledu točke 1.7.4. tehničke specifikacije: “Pregled zavara i tijela cijevi. Zavari će biti pregledani u skladu sa API 5L, dodatak E. Zavareni spoj treba biti pregledan radi detekcije uzdužnih i poprečnih oštećenja. Pregled tijela cijevi mora se izvoditi ultrazvukom, radi pokrivanja 100% površine cijevi, te automatskim ultrazvučnim pregledom limova, radi obuhvaćanja svih rubova u širini od najmanje 25 mm, te uzdužnih paralelnih traka, širokih najmanje 25 mm, smještenih na 100 mm jedna od druge. 100% tijela cijevi treba biti pregledano automatskom ultrazvučnom metodom uključujući osnovni materijal u blizini zavara što se odnosi na rubove limova, sukladno postupku prema API 5L poglavlje E.8. U slučaju nedostatka unutar 300 mm od krajeva cijevi, neispravn dio mora se odrezati.“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj namjerava razjasniti da bi trebalo provesti ultrazvučno ispitivanje lima, umjesto tijela cijevi. Pokrivenost ispitivanja i kriteriji prihvaćanja bit će prema specifikaciji kupca. Međutim, UZ ispitivanje pune duljine zavara (100%) i ispitivanje na dvoplasnost krajeva cijevi, bit će izvedeno u tvornici cijevi. Molim potvrdite.“, *naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g) Potrebno je ispitati limove prije početka proizvodnje i cijevi nakon što su proizvedene sukladno Specifikaciji.“.

U pogledu točke 1.9.2. tehničke specifikacije: “Neizolirane cijevi. Neizolirane cijevi će biti premazane sa sredstvom za sprečavanje korozije kod prijevoza u skladu sa člankom 12.1 specifikacije API 5L.“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Budući da će se proizvodnja cijevi te vanjska / unutarnja izolacija izvoditi u istom objektu, neće se nanositi preventivna izolacija od korozije. Molimo da potvrdite naše shvaćanje“, a *naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g). Na neizolirane cijevi potrebno je nanijeti privremeni premaz za zaštitu od hrđe, sukladno zahtjevu iz Tehničke Specifikacije.“.

U pogledu točke 1.12. tehničke specifikacije: “Dokumentacija. Prije početka proizvodnje Proizvođač će pripremiti i dati Inspektoru Kupca na odobrenje Plan

kontrole kvalitete za svaku vrstu cijevi koji će biti prezentiran i odobren na sastanku prije početka proizvodnje. Proizvođač će dati sa isporukom cijevi slijedeću dokumentaciju u tri (3) primjerka: • Certifikat o usklađenosti kojim se potvrđuje da je materijal za cijevi proizveden, ispitivan i pregledan u skladu sa ovom specifikacijom te da je utvrđeno da odgovara svim njezinim zahtjevima. • Listu cijevi sa slijedećom specifikacijom: • Broj cijevi • Broj šarže • Specificirani vanjski promjer cijevi • Specificirana debljina stjenke cijevi • Materijal • Dužinu • Broj cijevi • Rezultate slijedećih kemijskih analiza materijala sa težinskim postotkom svih elemenata čija su ograničenja ili količina u ovoj specifikaciji za PLS 2. • Analize šarži • Analize proizvoda • Kontrolne analize • Ponovljene analize • Rezultate mehaničkog ispitivanja materijala uključivo vrstu, veličinu i orijentaciju ispitnog uzorka za slijedeća ispitivanja: • Granicu razvlačenja • Vlačnu čvrstoću materijala • Produženje • Charpy test • Rezultate hidrostatskog ispitivanja i vrijeme trajanja • Postupke ispitivanja bez razaranja • Proizvodni proces • Vrsta toplinske obrade“, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj pojašnjava da se tvornički atest te vrijednosti vlačne čvrstoće dobivaju za svaku šaržu, a ne za svaku cijev, međutim otpremnice cijevi sadržavaju br. cijevi, br. šarže, duljinu svake pojedine cijevi, težinu svake pojedine cijevi, br. referentnog Tvorničkog atesta. Nadalje, svi dokumenti kao što su tvornički atest, otpremnica cijevi, list sljedivosti, zbirni list šarži bit će ponuđeni klijentu/odabranom TPI-u (trećoj strani/inspektoru Naručitelja) u svrhu odobrenja/odbijanja“, *a naručitelj je ocijenio*: “Navedeno nije sukladno tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g). Specifikacija cijevi ne obvezuje Naručitelja ili treću stranu/Inspektora Naručitelja da potpiše bilo koji dokument naveden u Specifikaciji, točka 1.12.“

U pogledu točke 2.4.6.4. tehničke specifikacije: “Ukupna debljina izolacije. Ukupna debljina premaza mora biti sukladno zahtjevima za klasu B3 / C3 kako je prikazano u tablici 2 ISO 21809-1. Za cijevi izolirane polipropilenom (PP), ukupna debljina izolacije treba biti 10 mm“, *naručitelj je dao ocjenu dostave katalogske dokumentacije na način kako slijedi*: “Na str. 44/84 PDF dokumenta Ponuditelj navodi da ukupna debljina izolacije za cijev 36” iznosi 3,5 mm. Promjer cijevi prema Specifikaciji je 32” i može se pretpostaviti da će 32” cijev imati isti ili tanji sloj izolacije.“ i “Sukladno Specifikaciji i ISO 21809-1 minimalna debljina izolacije za stavke 3.2, 3.3 i 3.4 treba biti 4,2 mm.“

U pogledu točke 7.3. dokumenta EN 10301:2003, *žalitelj je u ponudi naveo komentar/pojašnjenje*: “Ponuditelj pojašnjava da je kriterij tolerancije debljine premaza vrlo uzak i strog te ga se praktički vrlo teško dosljedno držati unutar zahtijevanog raspona. Međutim, održat ćemo minimalnu debljinu premaza tj. 60 mikrona.“, *a naručitelj je ocijenio*: “Debljina suhog filma mora biti od 60 µm do 100 µm, sukladno Tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g.)“.

Nadalje, uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da je žalitelj u dokumentu naziva “tehnička ponuda“ u dijelu “Opseg isporuke“ naveo: “Naša ponuda za uzdužno zavarene cijevi elektrolučnim postupkom (SAWL) s vanjskim i unutarnjim premazom u EUR po metru DDP uvjetima isporuke (INCOTERMS 2020, najnovije izdanje). Lokacija Naručitelja- željeznički kolodvori/stovarišta Delnice, Ravna Gora, Vrbovsko i Fužine i temeljit će se na sljedećim tehničkim specifikacijama: 1) Specifikacija za API-5L cijevi i premazi, broj specifikacije. 101/18-SI, revizija: 4,

dana 10.2021. 2) API 5L 46. izdanje (travanj 2018.) & Errata-1 (svibanj 2018.)“, a naručitelj je ocijenio: “Ponuda mora biti u potpunosti sukladna Tehničkoj specifikaciji (dok.br. 101/18-SI, Rev. 4, datum 10/2021.g): Sve čelične cijevi trebaju biti isporučene prema API-5L specifikaciji, 46. izdanje (API=American Petroleum Institute), osim u dijelovima koji su izmijenjeni ovom specifikacijom. Pojedini članci su izmijenjeni ili ograničeni, a također su dodani novi članci gdje je bilo potrebno. Svi članci ili dijelovi članaka API-5L Specifikacije 46. izdanje koji nisu spomenuti u ovoj specifikaciji ostaju na snazi. Članci u ovoj specifikaciji trebaju se primjenjivati za sve vrste cijevi navedene u članku 8.1 specifikacije API 5L ako su primjenjivi ili ako nije drugačije traženo. Ako članak ne spominje vrstu cijevi, zahtjev članka odnosit će se na primjenjivu vrstu cijevi.“.

Nadalje, uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da je žalitelj u dokumentu naziva “tehnička ponuda“ u dijelu “Tolerancija“ naveo: “Tolerancija isporuke iznosit će + 0 % & - 0,5 % ukupne duljine svake stavke, ili će se navedeno međusobno raspraviti“, a naručitelj navedeno ocijenio na način: “Na predloženi način može biti isporučeno do 300 m manje cijevi nego što je navedeno u Specifikaciji. Sukladno Specifikaciji, ne postoji negativna tolerancija za količinu isporučenih cijevi.“.

Zaključno, uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da naručitelj navodi: “Ujedno, na str 1 PDF dokumenta „ENQ EXP 22-014_part 1“ – TECHNICAL OFFER – navodi se da je „priložen uzorak Specifikacije proizvodnog postupka (MPS) kao Dodatak III i IV“, međutim isti se ne nalaze u dokumentima ponude.“.

Analizirajući gore izvedeni dokazni materijal ovo tijelo je ocijenilo da je naručitelj ispravno utvrdio da ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz točke 1.5.6.3. i 1.9.2. tehničke specifikacije te je ispravno utvrdio da nuđena tolerancija isporuke ne odgovara propisanom u tehničkim specifikacijama predmeta nabave. Naime, iz komentara/pojašnjenja koje je žalitelj dostavio u svojoj ponudi (u dokumentu tehnička ponuda) proizlazi da žalitelj ne nudi štitnike zakošenih krajeva kako je propisano u točki 1.5.6.3. tehničke specifikacije, nego štitnike svog standardnog fiksnog dizajna, iako takva mogućnost nuđenja nije predviđena u dokumentaciji o nabavi. Nadalje, žalitelj u komentaru/pojašnjenju ponude, a vezano za točku 1.9.2. tehničke specifikacije, navodi da se neće nanositi preventivna izolacija od korozije, unatoč činjenici što je u točki 1.9.2. tehničke specifikacije jasno propisano da će neizolirane cijevi biti premazane sa sredstvom za sprečavanje korozije kod prijevoza u skladu sa člankom 12.1 specifikacije API 5L. Nadalje, žalitelj je u komentaru/pojašnjenju ponude, u dijelu “tolerancija“, naveo da će tolerancija isporuke iznositi + 0 % & - 0,5 % ukupne duljine svake stavke, ili će se navedeno međusobno raspraviti, iako u tehničkoj specifikaciji predmeta nabave nije propisana negativna tolerancija u pogledu količine (duljine) isporučene cijevi, odnosno u tom pogledu nije predviđeno nikakvo odstupanje od traženih količina. Ovdje valja istaknuti da naručitelj u postupku pregleda i ocjene nije mogao prihvatiti ponuđena odstupanja/drugačija tehnička rješenja žalitelja s obzirom da bi na taj način došlo do pregovaranja u vezi s ponuđenim predmetom nabave. U kontekstu toga u navedenom dijelu nije bila moguća primjena članka 293. stavka 1. ZJN 2016 (institut pojašnjenja i upotpunjavanja ponude) s obzirom na to da sukladno stavku 2. istog članka primjena instituta pojašnjenja i upotpunjavanja ponude ne smije dovesti do

pregovaranja u vezi s kriterijem za odabir ponude ili ponuđenim predmetom nabave. Ovdje valja istaknuti da je naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda u ovom dijelu jasno i precizno obrazložio zbog čega ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz dokumentacije o nabavi (tehničke specifikacije), čime je postupio sukladno članku 290. stavku 3. ZJN 2016, u vezi s člankom 28. stavkom 1. točki 21. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine broj 65/17 i 75/20, dalje u tekstu: Pravilnik), gdje je propisano da zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda mora sadržavati naziv ponuditelja čija ponude se odbijaju na osnovi rezultata pregleda i ocjene ponuda te obrazloženje razloga za njihovo odbijanje. Dakle, u ovom dijelu zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda ne postoje manjkavosti u smislu da nije jasno zbog čega je ponuda žalitelja odbijena, a na što žalitelj upućuje u ovom žalbenom navodu. S obzirom na navedeno žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao neosnovan.

U preostalom dijelu ovo tijelo nije prihvatilo ocjenu naručitelja da ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz tehničke specifikacije predmeta nabave. Ovo iz razloga što žalitelj u dokumentu naziva "tehnička ponuda", a na temelju kojeg je naručitelj temeljio ocjenu da ponuda žalitelja ne ispunjava uvjete i zahtjeve iz točki 1.2.4., 1.3.2.2., 1.3.3.5., 1.7.4., i 1.12. tehničke specifikacije, nigdje nije izričito naveo da ne ispunjava takve zahtjeve, nego je samo skrenuo pozornost naručitelju na mogućnost nudičenja i drugačijih tehničkih rješenja od onih traženih, a što samo po sebi ne upućuje na nezakonitost u postupanju žalitelja, odnosno ne predstavlja razlog za odbijanje ponude. Ujedno, naručitelj u pogledu točki 1.2.4. i 1.3.3.5. tehničke specifikacije ne daje valjano obrazloženje za odbijanje s obzirom da iz istog nije jasno koje točno tehničke zahtjeve unutar navedenih točaka žalitelj ne zadovoljava.

Nadalje, isti sadržajni nedostatak zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda postoji i u dijelu u kojem naručitelj daje komentar dokumenta naziva "tehnika ponuda" u dijelu "opseg isporuke", gdje naručitelj samo citira traženje u tehničkoj specifikaciji predmeta nabave bez da navodi što to točno žalitelj ne zadovoljava.

Nadalje, vezano za ocjenu naručitelja u pogledu točke 2.4.6.4. tehničke specifikacije valja istaknuti da naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda samo pretpostavlja da će cijevi 32" imati isti ili manji sloj izolacije kao i cijevi od 36" (3,5 mm), dakle ne utvrđuje nedvojbenu nevaljanost ponude žalitelja, iako ponudu žalitelja u konačnici odbija i zbog toga.

Nadalje, nisu u potpunosti jasni razlozi za odbijanje ponude žalitelja niti u pogledu zahtjeva točke 7.3. dokumenta EN 10301:2003, s obzirom na to da žalitelj u svom pojašnjenju ponude navodi da će se držati definiranih debljina premaza (60 mikrona), a naručitelj potom citira uvjete tehničke specifikacije gdje je propisano da debljina premaza treba biti od 60 mikrona do 100 mikrona.

Također, nejasno naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda samo konstatira činjenicu da se u ponudi žalitelja na stranici 1 pdf dokumenta "ENQ EXP 22-014_part 1" – TECHNICAL OFFER" navodi da je priložen uzorak specifikacije proizvodnog postupka (MPS) iako se isti ne nalazi u dokumentima ponude, a da pri tome ne pojašnjava zbog čega navedeno predstavlja nedostatak ponude, odnosno ne navodi koje je to točno odredbe dokumentacije o nabavi žalitelj time povrijedio, slijedom čega isto predstavlja osnovu za odbijanje ponude.

Slijedom svega navedenoga ovo tijelo je ocijenilo da je osnovan žalbeni navod u drugom dijelu.

Žalitelj navodi da je naručitelj postupio na nezakonit način kada je pozvao odabranog ponuditelja da dostavi novi troškovnik s ispravljenim stavkama i to na način da mijenja valutu ponude, a što nije dozvoljeno sukladno članku 293. ZJN 2016.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom navodi da je sukladno članku 293. ZJN 2016 zatražio upotpunjenje/pojašnjenje ponude odabranog ponuditelja u pogledu dostavljenog troškovnika. S tim u vezi ističe da je odabrani ponuditelj pozvan da dostavi novi troškovnik na engleskom jeziku s ispravljenom omaškom u odnosu na stavku "kn/euro" te da pri tome nije došlo do izmjene valute ponude, nego ispravka "tipfelera". Smatra da ispravkom navedene omaške nije došlo do izmjene ponude.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u odabranu ponudu. Pri tome je utvrđeno da je odabrani ponuditelj u uvezu ponude i troškovniku naveo da ukupna cijena ponude iznosi 39.338.636,20 eura. Nadalje, uvidom u troškovnik utvrđeno je da je odabrani ponuditelj jediničnu cijenu pojedine stavke (njih 5 ukupno) iskazao u eurima, dok je posljednji stupac troškovnika označio kao "ukupna cijena (kn EUR)". Uvidom u EOJN RH utvrđeno je da je naručitelj 9. prosinca 2022., pozivajući se na članak 293. ZJN 2016, skrenuo pozornost odabranom ponuditelju da se u posljednjem stupcu troškovnika navodi "kn/EUR", dok je u preostalom dijelu troškovnika, kao i u uvezu ponude, cijena iskazana u eurima. Uvidom u odgovor odabranog ponuditelja od 13. studenoga 2022. utvrđeno je da je odabrani ponuditelj dostavio novi troškovnik u kojem je izmijenjen samo naziv posljednjeg stupca troškovnika na način da glasi "ukupna cijena (kn EUR)", dok se iznos pojedine stavke troškovnika te ukupna cijena ponude nisu mijenjali.

Za ocjenu žalbenog navoda mjerodavan je sljedeći pravni okvir. Sukladno članku 293. stavku 1. ZJN 2016, ako su informacije ili dokumentacija koje je trebao dostaviti gospodarski subjekt nepotpuni ili pogrešni ili se takvima čine ili ako nedostaju određeni dokumenti, javni naručitelj može, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, zahtijevati od dotičnih gospodarskih subjekata da dopune, razjasne, upotpune ili dostave nužne informacije ili dokumentaciju u primjerenom roku ne kraćem od pet dana. Sukladno stavku 2. istog članka postupanje sukladno stavku 1. ne smije dovesti do pregovaranja u vezi s kriterijem za odabir ponude ili ponuđenim predmetom nabave. Sukladno članku 20. stavku 8. Pravilnika ponudbeni list, troškovnik i jamstvo za ozbiljnost ponude ne smatraju se određenim dokumentima koji nedostaju u smislu članka 293. ZJN 2016 te naručitelj ne smije zatražiti ponuditelja da iste dostavi tijekom pregleda i ocjene ponuda.

Prema ocjeni ovog tijela gore opisano postupanje naručitelja, a i odabranog ponuditelja, je u skladu sa člankom 293. stavkom 1. ZJN 2016 s obzirom na to da je u postupku pregleda i ocjene ponuda otklonjena očita pogreška u sastavljanju troškovnika te je kroz novo dostavljeni troškovnik odabrani ponuditelj samo pojasnio da je i ukupna cijena pojedine stavke troškovnika iskazana u eurima, kao i u svim drugim dijelovima ponude. Dakle, žalitelj u žalbi netočno zaključuje da je kroz institut pojašnjenja i upotpunjavanja ponude mijenjana valuta ponude s obzirom na to da je jasno da je cijena ponude iskazana u valuti euro, dok je u postupku pojašnjenje i upotpunjavanja ponude

samo otklonjena pogreška/nejasnoća iz stupca ukupna cijena pojedine stavke. Ovdje valja istaknuti da postupanje naručitelja i odabranog ponuditelja po ocjeni ovog tijela nije dovelo do pregovaranja u vezi s kriterijem za odabir ponude ili ponuđenim predmetom nabave kakvo ima u vidu odredba članka 293. stavka 2. ZJN 2016. Isto tako valja istaknuti da ovdje nije riječ o tome da troškovnik u odabranoj ponudi uopće nije dostavljen, pa da bi slijedom članka 20. stavka 8. Pravilnika primjena članka 293. bila isključena. Slijedom svega navedenoga ovo tijelo nije utvrdilo nezakonitosti u primjeni instituta pojašnjenja i upotpunjavanja odabrane ponude u ovom dijelu te je žalbeni navod ocijenjen kao neosnovan.

Žalitelj navodi da odabrani ponuditelj nije dokazao ispunjavanje uvjeta iz točke 17.1. dokumentacije o nabavu. Ovo iz razloga što je samo jedan referenti ugovor odabranog ponuditelja (od četiri priložena) ispunjava uvjet dužine u pogledu čeličnih cijevi od minimalno 15.000 m, a koji je pojedinačne vrijednosti 8.839.251,60 eura, zaključen s ovdje naručiteljem. Navodi da time nije ispunjen uvjet da takvi ugovori zajedno moraju iznositi najmanje 25% procijenjene vrijednosti nabave. Ističe da iz točke 17.1. dokumentacije o nabavi proizlazi da zbroj svih ugovora / isporuka mora biti minimalno 25% procijenjene vrijednosti nabave, a svaka pojedinačna isporuka / ugovor mora ispunjavati prethodno navedeni uvjet: "isporuka minimalno 15 000 m čeličnih cijevi, proizvedenih u skladu s API 5L, SAWL, minimalnog promjera DN 800 ili većeg, minimalne kvalitete X 65 ili više, minimalne debljine stijenke 14 mm ili veće." Smatra da nije propisano da svi ugovori /isporuke zajedno trebaju iznositi minimalno 15 000 m, već je taj uvjet propisan pojedinačno.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom navodi da žalitelj netočno tvrdi da je kod definiranja "sličnog" u dokumentaciji o nabavi postavljen pojedinačni zahtjev po svakom ugovoru za isporukom od minimalno 15.000 m čeličnih cijevi. Ističe da navedenu količina od 15.000 m odabrani ponuditelj dokazuje već samo s jednim ugovorom, a što iznosi ukupno 25% procijenjene vrijednosti nabave količine cijevi koja se naručuje predmetnim postupkom nabave (60.300 m).

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u točku 17.1. dokumentacije o nabavi. Pri tome je utvrđeno da je naručitelj propisao da ponuditelj, u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti, treba dostaviti popis glavnih isporuka (minimalno jedan ugovor, a najviše 4 ugovora) izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini, vezanih uz predmet nabave ili sličnih. Propisano je da se pod sličnim smatra isporuka minimalno 15 000 m čeličnih cijevi, proizvedenih u skladu s API 5L, SAWL, minimalnog promjera DN 800 ili većeg, minimalne kvalitete X 65 ili više, minimalne debljine stijenke 14 mm ili veće. Iznos/zbrojeni iznos isporuka mora biti minimalno jednak iznosu 25% procijenjene vrijednosti nabave. Popis isporuka sadrži vrijednost, datum isporuke i naziv druge ugovorne strane. Također, naručitelj je propisao da ponuditelj kao preliminarni dokaz za ispunjavanje kriterija za odabir gospodarskog subjekta iz točke 17.1. gospodarski subjekti popunjava obrazac ESPD, DIO IV: Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, Odjeljak C: Tehnička i stručna sposobnost, točka 1b).

Uvidom u odabranu ponudu utvrđeno je da je odabrani ponuditelj u ponudi dostavio popunjeni ESPD obrazac (dio IV: Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, Odjeljak C: Tehnička i stručna sposobnost, točka 1b), popis izvršenih

ugovora te potvrde druge ugovorne strane iz kojih je vidljivo da je odabrani ponuditelj kao referente istaknuo četiri isporuke robe prema četiri različita naručitelja. Uvidom u priložene dokaze utvrđeno je da je odabrani ponuditelj zadovoljio vrijednosni kriterij iz točke 17.1. dokumentacije o nabavi po kojem ranije isporuke moraju iznositi minimalno 25% procijenjene vrijednosti nabave. Ujedno, utvrđeno je da su zadovoljeni i svi uvjeti "sličnosti" koje je naručitelj postavio, a koji glase: "isporuka minimalno 15 000 m čeličnih cijevi, proizvedenih u skladu s API 5L, SAWL, minimalnog promjera DN 800 ili većeg, minimalne kvalitete X 65 ili više, minimalne debljine stijenke 14 mm ili veće". Ovdje valja istaknuti da iz priloženih referenci doista proizlazi da je odabrani ponuditelj samo prema ovdje naručitelju izvršio isporuku od minimalno 15 000 m čeličnih cijevi, dok je prema drugim naručiteljima isporučio manju količinu cijevi od propisanih 15 000 m, primjerice prema Egyptian Natural Gas CO (GASCO) 3.000 m čeličnih cijevi. Međutim, sama ta činjenica prema ocjeni ovog tijela ne znači da odabrani ponuditelj nije dokazao tehničku i stručnu sposobnost iz točke 17.1. dokumentacije o nabavi s obzirom da u tom dijelu dokumentacije o nabavi nije propisano da svaka pojedinačna isporuka/ugovor mora ispunjavati navedeni uvjet o isporuci minimalno 15 000 m čeličnih cijevi, nego iz konteksta traženja naručitelja proizlazi da se takav zahtjev može zadovoljiti skupno kroz jedan do četiri ugovora. Dakle, ovo tijelo se slaže s navodima naručitelja da žalitelj netočno tvrdi da je kod definiranja "sličnog" u dokumentaciji o nabavu postavljen pojedinačni zahtjev po svakom ugovoru za isporukom od minimalno 15.000 m čeličnih cijevi. Slijedom navedenoga, uzevši u obzir činjenicu da navedenu količina od 15.000 m odabrani ponuditelj dokazuje već samo s jednim ugovorom prema ovdje naručitelju, kao činjenicu da se sve ostale isporuke odnose na isporuku čeličnih cijevi proizvedenih u skladu s API 5L, SAWL, minimalnog promjera DN 800 ili većeg, minimalne kvalitete X 65 ili više, minimalne debljine stijenke 14 mm ili veće, žalbeni navod je ocijenjen kao neosnovan.

Na kraju je potrebno obrazložiti odluku žalbenog tijela iz točke 1. izreke ovog rješenja. Člankom 427. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da stranke mogu predložiti održavanje usmene rasprave i obrazložiti razloge zbog kojih raspravu predlažu, a posebno zbog razjašnjenja složenog činjeničnog stanja ili pravnog pitanja. Razmatrajući prijedlog žalitelja, utvrđeno je prvenstveno da žalitelj predlaže održavanje usmene rasprave u pogledu dokazivanja ispunjenja uvjeta i zahtjeva iz tehničke specifikacije i predmeta nabave. U odnosu na navedeno valja istaknuti da je žalitelj u konkretnom slučaju, uzimajući u obzir žalbene navode, imao mogućnost i trebao je sve relevantne dokaze koje je smatrao potrebnim za pobijanje zakonitosti odluke o odabiru dostaviti tijekom žalbenog postupka, s obzirom na to da se u konkretnom slučaju ne radi o navodima žalitelja koje je moguće i potrebno dokazivati izjavama stranaka postupka. Ujedno, valja istaknuti da je ovo tijelo pri ocjeni zakonitosti odluke naručitelja u pogledu ispunjavanja uvjeta i zahtjeva iz tehničke specifikacije izvelo opsežan dokazni postupak koristeći pri tome dokazni materijal na temelju kojeg je moglo valjano ocijeniti zakonitost odluke o odabiru, a koji uključuje i dva nalaza i mišljenja vještaka (mr.sc. Krunoslava Ormuža i Davorina Gržana, dipl.ing.stroj.), stručnog mišljenja društva Bureau Veritas Croatia d.o.o., stručnog mišljenja prof. Srđana Medića, dipl.ing., tehničke dijelove ponuda, certifikate, dokaze dostavljene u postupku

pojašnjenja i upotpunjavanja ponuda i druge. Stoga bi prema ocjeni ovog tijela, održavanje usmene rasprave u konkretnom slučaju bilo protivno načelu učinkovitosti, budući da se žalbeni postupak treba provesti brzo i bez odugovlačenja, uz izbjegavanje nepotrebnih radnji i troškova, onemogućavajući zlouporabu prava stranaka u postupku. Dakle, ovo je tijelo u konkretnom žalbenom postupku ocijenilo da ne postoji potreba niti bi bilo svrhovito održati usmenu raspravu, pa je slijedom navedenog odlučeno kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. i Zakona, ovo tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Sukladno navedenom, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, žalba se odbija kao neosnovana, kako je i odlučeno u točki 2. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 66.515,53 eura, a koji se sastoji od naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 66.360,00 eura te troška sastava žalbe po odvjetniku u iznosu od 155,53 eura. Sukladno odredbi članka 431. stavka 4. ZJN 2016 u slučaju odbijanja žalbe žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka. S obzirom na to da žalitelj nije uspio s žalbom nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka, te je odlučeno kao u točki 3. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENICA PREDsjednice

Nelica Vidić

